Nr. 52 (71)
Viljandis,
esmaspäeval, 11. mail 1936.

Ilmub ne[illegible] kolmapäev[illegible] laupäevar[illegible]

Hinnata kaasandeks: „Sakala" tanu[illegible] rebitav seinakalender, kokkuköidetav jutulisa, piltidega ilustatud nädalaleht „Sõnapilt" ning pooleaasta ja pikema-aja tellijaile põllutööajakiri „Uus Talu" või „Põllumees"

Aadress: „SAKALA", Viljandis.

Tallinna Linna[illegible] Keskraamatukogu
806
12
Tallinn, Vabaduse pst. 4
Tallinna Keskraamatukogu

Sakala.

ASUTANUD C. R. JAKOBSON A. 1878
Päätoimetaja AUGUST OTS.

ÜKSIKNUMBER 5 SENTI.

Tellimise hind: a) 4 korda nädalas (pooleaasta ja pikema-aja tellijaile „Põllumees" või „Uus Talu" tasuta kaasas): 1 k. 70 s., 2 k. 1 kr. 40 s., 3 k. 2 kr., 6 k. 4 kr., 12 k. 8 kr. Pooleaasta ja pikema-aja tellijaile on võimalik tellida väikese juurdemaksuga iga nädal ilmuvat Põllutöökoja ajakirja „Põllumajandust". „Sakala" koos „Põllumajandusega" maksab: 6 k. 5 kr. 15 s., 12 k. 10 kr. 20 s. Need kes juurdemaksuga tellivad „Põllumajanduse", saavad ikkagi tasuta kaasa ka „Põllumehe" või „Uus Talu". b) 3 korda nädalas (ilma „Põllumeheta" ja „Uus Taluta"): 1 k. 60 s. 2 kuud 1 kr. 20 s., 3 k. 1 kr. 60 s., 6 k. 3 kr. 10 s., 12 k. 6 kr. 10 s. Pooleaasta ja pikema-aja tellijaile koos „Põllumajandusega": 6 k. 4 kr. 25 s., 12 k. 8 kr. 30 s. c) Läti- ja Leedumaale 1 k. 1 kr. 25 s., mujale välismaale 1 k. 1 kr. 50 senti. Aadressi muutmine 25 s.

TALITUS asub Viljandis, Lossi tn. 26, alumisel korral. Avatud äripäeviti kella 8—17. Telefon 2-31, postkast 32. Talitus õiendab: „Sakala" äriasju, võtab vastu tellimisi ja kuulutusi, müüb üksiknumbreid. Kuulutusi ilmuvasse numbrisse võetakse vastu lehe ilmumise päevadel k. 8—½10-ni homm., teistel päevadel talituse lahtiolekul. Kuulutuste hind: kuulutusküljel — 5 s., 1-sel lhk. — 10 s., tekstis kuulutusekirjaga — 12 s., tekstis tekstikirjaga või eriliste tingimustega paigutamise suhtes — 15 s. mm ühel veerul.

TOIMETUS asub Viljandis, Lossi tänav 26. Kõnetunnid kella 10—12. Telefonid: üldine 31, trükikojas 2-31, päätoimetaja August Ots kabinett 2-31. Toimetaja Jaan Lepik 31 või 2-31. Käsikirjad tulevad kirjutada tindiga või kirjutusmasinal selgelt ja puhtalt paberi ühele küljele, igal kirjutisel autori allkiri kirjutatud iga artikli ülemisele äärele. Tarvitamata käsikirju alal ei hoita, juurdemaksuga kirju välja ei osteta ja nimeta kirju ei kasutata.

Itaalia kuningas Abesssiinia keisriks

Mussolini kuulutas Itaalia fashistlikuks impeeriumiks. Abessiinia Itaalia piiramata võimu all

HIIGELJUUBELDUS ROOMAS

Roomast teatatakse, et fashistliku suurnõukogu ja walitsuse laupäewasel koosolekutel wõeti wastu kaks dekreeti, mis esitati kohe kuningale allakirjutamiseks. ühe dekreediga kuulutatakse Itaalia kuningas Abessiinia keisriks ja teise dekreediga nimetatakse Sabationo krahw Itaalia marsfal Badoglio Abessiinia asekuningaks. Dekreedid astuwad kohe jõusse ja esitatakse hiljemalt parlamendile seaduseks tegemiseks.

Fashistliku suurnõukogu istung laupäewal algas kell 22. Istungile olid kutsutud ka nende riikide diplomaatlikd esindajad, kes ei teostanud sanktsioone Itaalia wastu. Istung, millel nimetatud dekreedid wastu wõeti, kestis 10 minutit, walitsuse koosolek kestis waid 3 minutit.

Pärast koosolekut pidas Mussolini rahwale kõne, milles ütles muuseas:

Täna õhtul wastu wõetud otsustes otsustatakse lõplikult Abessiinia saatus. Itaalial on lõpuks oma impeerium, fashistlik impeerium. See oli eesmärk, mille jaoks Itaalia pingutas oma jõudu 14 aastat. Tänasest alates on Abessiinia ja tema rahwas Itaalia piiramata wõimu all. Itaalia kuningas on Abessiinia keiser.

Duce kõne wõeti wastu määratu kiiduwaldustormiga.

Abessiinias pole veel rahu

Itaalia kuberner Addis-Abebas tunnistas välissaadikud eraisikuiks

Abessiinia endise keisri Meneliku wennapoeg, kes on neegus Haile Selassie weriwaenlane, olewat 120.000 mehega liikumas lõunast Addis-Abeba poole, et lüüa itaallased päälinnast wälja ja asuda ise Abessiinia troonile.

Ametlikult seletatakse, et neegus jääb esialul Jerusalemma. Kuuldawasti on neegusele teatatud, et tema tulek Londoni pole soowitaw enne Rahwasteliidu nõukogu täna algawa istungi lõppu.

Uus Itaalia kuberner Addis-Abebas teatas laupäewa hommikul suusõnaliselt Suur-Britannia ja teiste riikide saadikutele, et nad olid akrediteeritud walitsuse juurde, keda enam ei ole olemas ja seepärast tema ei saa enam neid wolitusi tunnistada. Nüüdsest pääle koheldakse neid Addis-Abebas kui eraisikuid-wälismaalasi.

Pariisist teatatakse, et röövlid tungisid Abessiinias kallale reisijate-rongile, mis jõudis reede õhtul Dshibutti. Diredauas püüdsid säälsed elanikud rüüstada tollilaagrit. Itaalia wäeosad sõitsid Deredauani ja kindlustasid tähtsamaid raudteepunkte. Mitteametlik sõnum teatab Abessiiniast, et Itaalia wäed wallutasid Diredana.

Emadepäeva pühitsemine Tallinnas

Sotsiaalminister O. Kas k'i kõne „Estonia" aktusel

Kogu päälinn oli emadepäewa puhul hommikust alates lipuehtes, kõigil trammidel ja omnibustel lehwisid rahwuswärwid.

Emadepäewa aktus peeti „Estonia" kontsertsaalis kell pool 5 p. l. „Estonia" kontsertsaal täitus wiimase wõimaluseni päämiselt emadest, noortest kui ka wanadest ja nende lastest.

Aktus algas waimuliku talitusega piiskop Rahamägi ja mitropoliit Aleksandri poolt. Pääle ühis koraalidelaulu oreli saatel wõttis sõna sotsiaalminister O. Kask, kes ütles kokkuwõttes:

Emaarmastus on meil perekonna, aga ühtlasi ka meie riigi üheks alusmüüriks. Riik on tugew, kui ta on rajatud hästi korraldatud ühiskondliku elule ja kui üks osa sellest on meie kodu, meie perekond. Ema on kodu hing, ta on ka tema süda.

Meie riik on tugew, wõitmatu ja suur. Olgugi et meie rahwaarw on wõrdlemisi wäike, kuid sellele waatamata ka meie wõime olla suured oma kodanikkude tublidusе, oma sisemise wäärtuse ja tööksus poolest. Ja kui iga kodanik, iga kaswaw noor on täis julgust ja waatab kindlalt oma tulewikku, siis on see kasulik, kui ta ainult ei looda riigiwõimule, waid ka ise arendab oma tegewust, algatab ja on ettewõtlik seltskonna elu korraldamisel ja loomisel.

Kõik mida praegu teewad wanemad, on selleks, et noored kord wõiksid jatkata seda tööd ja tegewust ja arendada edasi meie ühiskondlikku ja riiklikku elu.

Lõpetas oma kõne sotsiaalminister järgmiste sõnadega:

Eesti tulihingelised emad! Palun teid kõiki, ka neid, kes kuulawad raadio kaudu aktuse ülekannet, wõtta wastu teie aupäewal riigiwanema ja wabariigi walitsuse tänu selle suure emaarmastuse, kodukorraldamise ja kodu arendamise töö eest. Meie südamlik terwitus tänasel kaunil päewal teile kõigile, ühtlasi tõsine tunnustus teie õnnistusrikkale tegewusele!

Sotsiaalministri kõne järele saalitäis rahwast oreli saatel püsti seistes laulis „Ema südant".

Järgnes noorte austusawaldus emadele, mis oli aktuse kõige mõjuwamaks momendiks. Noor kodutütar Tago Sepp kandis julgelt ja wäljendusrikkalt ette terwituse emadele.

Järgnes rida ettekandeid kooridelt, solistidelt ja orkestrilt.

Pidulik kooswiibimine lõppes ühise hümniga.

Salonikis laieneb streik

Ateenast teatatakse, et streigirahutused Salonikis on üha laienemas. Nüüd on streigiga ühinenud ka trükitöölised, mispärast Salonikis praegu ajalehed ei saa ilmuda. Karbetakse uusi wahejuhtumeid.

Pääminister seletas, et walitsus on kahtlemata seisukorra peremees ja sõjanõukogu kokku kutsumiseks pole põhjust. Puhkenud rahutustes on seni saanud surma 12 isikut, 50 raskemalt ja umbes 250 inimest kergemalt haawata.

Azana Hispaania presidendiks

Madriidist teatatakse, et Hispaania rahwuskogu walis eile Hispaania presidendiks senise pääministri Manuel Azana. Azana sai 911 häälest poolt 753 hääl.

P. Keres Eesti malemeistriks

Pühapäewal õlppesid Pärnus malewõistlused Eesti meistri nimele, mis kujunes kahewõitluseks senise Eesti meistri P. Kerese ja P. Schmidti wahel. Wiimase partii wõitis Keres. Seega jääb meistri tiitel Paul Keresele.

Palk surmas taluema

Harjumaal, Kurna wallas lemmutati Andrese talus wana rehetuba. Perepoeg Woldemar Kess kangutas seinalt alla wana talasid ja palke. Kuidagi kukkus üks palk alla silmapilgul, mil taluema Madli läks hoonest mööda. Palk tabas õnnetut pähe. Surm oli silmapilkne.

Selgitused põllutöökoja valimise eel

Põllutööminister N. Taltsi raadiokõne põllumeeste konventide ülesannetest

Pühapäewal põllutööminister N. Talts pidas raadiokõne, milles rääkis põllumeeste konwentide tähtsusest ja nendo walimistest, mis toimuwad tulewal pühapäewal, 17. mail.

Härra minister tõigepäält tuletas meelde riigiwanema K. Pätsi mõtteid põllumeeste kutseesinduse kohta, mis ta awaldas juba kümme aastat tagasi, kui ta koostas esimese põllutöökoja seaduse kawa. Härra riigiwanem ütles juba siis, et korralikult suudab põllumeeste kutseesindus töötada ainult siis, kui tal on oma kohapäälsed organid, kohapäälsed esindused kihelkondades. Ilma kohapäälseto esindusteta on nõrgaks jäänud põllutöökoja side kohalike põllumeestega. On nähtud konsulente, kuid esindust ennsta mitte ja esindajad koja koosolekutel pidid esinema omapääd, sest puudus kindel side koja ja laialdase põllumeeste pere wahel.

Põllumeeste kutseesindus peab olema abiks ühelt poolt põllumehele ja teiselt poolt walitsusele. Möödunud ajad on õpetanud, et eesti rahwas ja eesti põllumees saawad aru, mis tähtsus on nende elus riiklikul kindlal korral, rahwa üksmeelel ja wisal tööl ning usaldusel. Riik on tulnud appi raskete silmapilkudel põllumeestele, et nad wõiksid toetada jälle kindlale jalale ja ise omal jõul edasi saada.

Riigiwanema mõte on weel see, et rahwa tugewus on tema asutustes, mis on loodud organiseeritud rahwa poolt ja seisawad rahwa teenistuses. Põllutöökoja unesti loodawate kohapäälsete organitega — konwentidega on üks tähtsamaid asutusi maaharijale rahwale. Siin toimubki koostöö põllumehe ja walitsuse wahel. Konwent see on nagu põllumeesto kihelkondlik omawalitsus, kuigi wähemate wõimupiiridega kui wallawalitsustel.

Põllumeeste konwent on nug asutus ja tema töö edu olenob sellest, keda põllumehed sinna waliwad ja kuidas need esindajad oma ülesandeid täidawad. Konwendi töö wõib kujuneda ulatuslikuks wõi kitsaks, hoogsaks wõi loiuks, selle järele, kuidas konwendi täiskogu ja juhatus suudab töötada. Seadus jätab tööks awarad wõimalused. Konwendi kaudu koostab põllumehe ametlik hääl oma piirkonna põllumajanduse hädadest ja puudustest; konwendi kaudu töötab organiseeritud põllumeeskonna käsi põllumajanduse järje tõstmiseks; konwendi kaudu ja soowil tuleb ka riiklik toetaw ja korraldaw abi piirkonna põllumajandust arendama. Kõik, mis kohaliku põllumehe ja põllumajanduse eduks tarwilik, tuleb kuuldawale põllumeeste konwendi kaudu — see tuleb lahendamisele tema kaudu wõi kaasabil.

Lõpuks awaldas põllutööminister soowi, et meie põllumees, mõistes ja hinnates une kutseesinduse tähtsust ja tarwilikkust, läheb tulewal pühapäewal walimistele, nagu ta läks wiimasele rahwahääletusele ja ütleb selgelt wälja, et nute konwentide ja põllutöökoja seljataga seisab põllumeeste pere kui üks terwik.

Põllutööministri järele pidas weel raadiokõne põllutöökoja walimiste üleriikliku komitee juhataja W. Welner, kes selgitas üksikasjaliselt põllutöökoja walimiste tehnilist käiku.

Peekoni, lina ja kanamunade hindade noteering

Peekonisigade noteerimiskomisjon määras peekonihindadeks arwates tänasest päewast 1. sordi peekoni kilol 60—69 senti, 2. sordi hinnaks 56—64 senti, 3. sordi kilo 53—58 senti. 4. sordil on siseturu hind.

Kanamunade hindadeks määrati noteerimiskomisjoni koosolekul 8. mail 40 senti kilo. ühes riikliku juurdemaksuga on kilo hinnaks 45 senti. Wastawalt sellele hinnale maksetakse 50 gr. munade paarist 4,5 senti, 55 gr. munade paarist 4,9 senti ja 60 gr munade paarist 5,4 senti. Siseturu munade hinnaks on 40—50 grammi raskuses paar 4,4 senti ja üle 50 grammi 5,4 senti paar. Tendents on eksportmunadel püsiw, siseturu munadel langew.

Linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 8. mail noteeriti lina ja taku kokkuostu hinnaks sentides ühe kg eest franko kokkuostja kodu riiklikude standard sortide alusel:

	Petseri-Wõru.	Mujal Eestis.
R	92	91
HD	83	82
D	74	73
OD	63	62
LOD	52	51
H	40	39

Takud 1. sort 52, takud 2. sort 40. Ehitustakk 17. Tendents nõrk.

Tulistas tedre asemel kaaslast

Rakwere linna haiglasse toimetati rawimisele Roela wallas elutsew Rud. Niilman, 23 aastat wana, raske haawlilaenguga meelekohal. Niilmani oli tulistanud tema kaaslane Leemets, kes pidanud Niilmani pääd millegipärast tedrekukeks.

Ajalooline kuusk Tarvastus

Tarwastus, Saare-Räbu maante ääres Tõnise talu karjamaal kaswab üksik suur kuhjataline kuusk, mis on istutatud aastal 1894. See on ajalooline puu ja selle saamislugu on järgmine:

Saarewald oli wanasti iseseisew kroonuwald ja Saare põllupidajad olid kroonu rentnikud. Kui siis hakati talusid müüma, ostsid Saarewalla talupojad oma rendikohad päriseks. Paljud aga ei suutnud kohe ostuhinda tasuda ja jäid seega kroonu wõlglasteks. Kui 1894. aastal Wene troonile asus Nikolai 2., siis selle tähtsa sündmuse puhul kinkis riik kroonuwalla talupoegadele talude eest tasumata osturaha. Paljud Saarewalla talupojad said kopikatki maksmata peremeesteks. Selle tähtsa sündmuse puhul korraldasid Saare peremehed Tõnise talu karjamaal peo ja Nikolai 2. mälestuseks istutati kuusk.

Aastakümneid on kuusk kaswanud puutumatuna ja ka edaspidi kohalikud elanikud hoolitsewad selle eest, et too ajalooline puu ei lange sae ja kirwe ohwriks.

Tervitusi Mussolinile

Endine Saksa kroonprints on saatnud Mussolinile telegrammi, milles ta õnnitleb ducet Itaalia wägede wõidu puhul Ida-Aafrikas.

Kreekas mobiliseeriti raudteelased

Tekkinud rahutuste puhul on Kreeka pääminister annud käsu, millega kuulutatakse mobiliseerituks kõik raudteelased. Sellega takistatakse raudteelaste osawõttu streigist. ühtlasi on keelatud kõik rahwakoosolekud ning etendused teatrites ja kinodes.

Taluhooned hukkusid tules

Laupäewa öösel süttisid põlema Läänemaal, Taebla wallas Wiiu Tilbergi taluhooned, elumaja, rehealune ja laut. Hooned põlesid maani maha. Omaniku kahju üle 3000 krooni. Hooned olid tule wastu kindlustamata.

Eestlastel Soomes ei vedanud

Eile peeti Helsingis mootorrataste wõidusõidu wõistlusi. Eestlastest wõtsid wõistlustest osa mootorsportlased O. Weldeman ja Hennok. Weldeman jäi neljandaks mootori küünalde rikkimineku tõttu, kuna Hennok pidi katkestama sõidu masinarikke pärast. Esikohale tuli rootslane Sundquist.

Patkülas algab kodukaunistamine

Laupäewaks oli Patküla wallawalitsuse poolt kokku kutsutud seltskondlikude organisatsioonide esindajate nõupidamine kodukaunistamise hoogtöö alustamiseks wallas, mille kawatundlaks organiseerimiseks moodustati 2 komiteed, üks asukohaga wallamaja juurde ja teine Pikasillale. Wallamaja juures asuwasse komiteesse waliti 13 liiget, juhat. wallawanem A. Wõrk, sekretär A. Eichenbaum ja algkooli juh. R. Tõrnask. Pikasilla abikomitee moodustati sama suur ja juhatusse said Ew. Kuslapuu, H. Laats ja prl. E. Kõks. Wallamaja ja Pikasillal kui ka Tõrwas asuwate algkoolide ümbrus otsustati kaunistada kiiremas korras, millega ettewõtte õhutamisele tegeliku eeskujuga loodetakse kaasa aidata.

Helme piimaühisus 25 aastane

Käesolewal suwel juulikuus saab Helme piimaühingu tegewuse alguseest täis 25 a. Juubelit otsustati ühisuse poolt wäärikalt pühitseda.

Uusi nimesid Patkülas

Patküla walla perekonnaseisuametnikule on awaldanud soowi Ferdinand ja Elmar-Johannes Ilissonid omale uue perekonnanime „Kalm" saamiseks. Samasuguse soowiga on esinenud Hans-Antoni Eifel, wõttes uueks nimeks ühes laste Wolfriedi ja Astaga — „Eelmäe".

Varastati aidast jahu ja tangu

Loodis elutsew Johannes Rennit teatas politseile, et öö wastu 9. maid on wargad tunginud tema isa Peeter Renniti lukustatud aita ja wiinud ära jahu ja tangu kokku 20 krooni 90 sendi wäärtuses.

Balti riigid truud Rahvasteliidule

Eesti, Läti ja Leedu välisministrite äsjalõppenud konverentsi töötulemusi

Laupäewal lõppes Tallinnas järjekorraline Eesti, Läti ja Leedu wälisministr. konwerents. Konwerentsi töötulemuste kohta anti laupäewal ajakirjanikele ametlik kokkuwõte. Selles öeldakse muuseas, et Balti liidu seisukord on muutunud tugewamaks ja et nende iseseiswa ülesastumise tõttu kolm riiki on wõinud kindlustada niipalju kui see nendest olenes rahu ja hääd läbisaamist selles Euroopa piirkonnas, kuhu nad kuuluwad. Olles hoolikalt uurinud käesolewa konwerentsi jooksul praegust rahwuswahelist olukorda, wälisministrid nendiwad täielist üksmeelt, mis puutub kolmanda ja neljanda konwerentsi ajawahemikul asetleidnud sündmuste hinnangusse ja samuti nende sündmuste tagajärgede ja tulewiku-wäljawaadete hinnangusse. Kinnitades oma truudust Rahwasteliidu põhimõtetele, nad jätkawad nägema selles organisatsioonis, niiwõrd kui ta on rajatud rahwuswahelise ühiskonna õigusele ja waimule, kui parimat rahu ja julgeoleku panti, pakkudes selleläbi sobiwaid kinlustusi kõikide riikide wabaks ja iseseiswaks olemasoluks.

Eesti ja wälismaa ajakirjanike wastuwõtul pärast konwerentsi lõppu wälisministri abi H. Laretei rõhutas, et päähuwi koondus konwerentsil puhtpoliitilistele küsimustele, kuna üldine olukord on niisugune, et ei anna erilist põhjust rõõmustamiseks! Wõite weendud wastuwõetud resolutsioonidest, et meie riigid on jäänud truuks põhimõtetele, mis meie arwates on kindlamaks pandiks üldisele rahule. Need on Rahwasteliit ja kollektiiwne julgeolek. Meie oleme otsustanud aktiiwselt toetada igat aktsiooni, mis on sihitud Rahwasteliidu prestiishi ja mõjuwõimu suurendamisele.

Leedu wälisminister S. Lozoraitis omalt poolt kriipsutas alla waadete ühtlust ja täielist kooskõla kolme Balti riigi wahel. Läti päädelegaat Munters kinnitas oma kolleegide awaldusi kolme Balti riigi solidaritedist kriipsutades alla wajadust teha kõik, mis wajaline rahu huwides.

Iluduskuninganna õhuristsed.
Prantsuse iluduskuninganna Jeannine de Laferriere sooritas iluduskuningannana oma esimese õhusõidu. Temaga kaasas oli ka preili suur bernhardiiner, kellele samuti nagu „missilegi" seoti selga langevari..

Töölised saavad koja

Vabariigi valitsus kiitis hääks tööliskoja seaduse, mis antakse riigivanema dekreedina

VALIMISED VIIAKSE LÄBI KOLME KUU JOOKSUL

Wabariigi walitsuse koosolekul 8. mail kiideti hääks ja 9. mail anti dekreedina riigiwanema poolt tööliskoja seadus.

Tööstustööliste esindusteks luuakse awalik-õigusliku alusel tegutsew tööliskoda. Koja ülesandeks on tööstustööliste esindamine ja kaitse majanduslikkude, sotsiaalsete ja kultuuriliste huwide alal.

Oma ülesannete täitmiseks koda arendab järgmist tegewust: selgitab tööstustööliste olukorda ja tarwidusi, kogudes ja korraldades selleks wajalikke andmeid, ning astub wastawate asutiste ees samme olukorra parandamiseks ja puuduste kõrwaldamiseks (katseministeeriumi ja kaitsewäe käitiste tööliste suhtes tööliskoda neid ülesandeid ei teosta), teatab riigi- ja omawalitsusasutistele tööstustööliste wajadustest, töökaitse, sotsiaalse kindlustuse, töölwahetalituse, tööpuuduse kõrwaldamise kui ka üldiste majanduslikkude ja kultuuriliste küsimuste kohta, kuiwõrd wiimased otsesest wõi kaudselt on seotud tööliste huwidega; awaldab seisukohti teatawatesse küsimustesse puutuwate seaduste ja määruste kawade kohta; wõtab osa oma esindajate kaudu asutiste ja ettewõtete tegewusest, millede koosseisus on ette nähtud tööstustööliste esindus; aitab tööstustööliste arendamiseks solidaarsele ühistööle teiste kutse- ja huwiringkondadega; korraldab kursusi, näitusi ja loenguid kõikides töölistesse puutuwais küsimustes jne.

Koja tegewusepiirkonnaks on kogu wabariigi maa-ala. Koja juhatuse asukohaks on Tallinn. Koda wõib asutada osakondi.

Tööliskoja organid on: koja üldkoosolek, koja juhatus, rewisjonikomisjon.

Tööliskotta kuulub kolmkümmend liiget.

Koja liikmed walitakse kolmeks aastaks tööstustööliste poolt. Määrused walimiste läbiwiimise korra kohta annab wabariigi walitsus. Koja liikmeiks wõib walida isikuid, kes omalt kutselt on tööstustöölised ja sellistena tegutsenud wähemalt pool aastat enne koja walimiste wäljakuulutamise päewa, kui nad on Eesti wabariigi kodanikud, wähemalt 24 aastat wanad ja omawad walimisõigust kohaliku omawalitsuse walimistel.

Walimise kulud kannab sotsiaalministeerium. Seadus hakkab maksma awaldamisega. Esimesed walimised wiiakse läbi kolme kuu jooksul arwates seaduse awaldamisest.

Eestis on wiimasel ajal seadustega loodud mitmed awalik-õiguslikul alusel tegutsewad kojad, kelle ülesandeks on tehtud ühiskondliku kihituse wõi kutse esindamine ja huwide kaitse. Ka üksikute töölisliikide tarwis on sääraseid kojad loodud (põllutööliste ja wäikemaapidajate koda) wõi loomisel (kaubanduses töötajate tarwis.) Tööliskoja seadusega luuakse koda tööstustöölistele.

Tööliskoda kujutab enesest personaalset omawalitsust ja tegutseb oma ülesannete täitmisel tööliskoja seaduse ja selle põhjal antawate määruste alusel.

Koda on nõuandew ja ettewalmistaw asutis, kes temasse kuuluwa kihituse olukorda hästi tunneb ja sellepärast walitsuse, omawalitsuse kui ka seaduslikkudele asutistele wõib olla nõuandjaks tööstustöölisi puutuwate küsimuste lahendamisel.

Esialgselt kuuluwad tööliskoja alla, tööstustöölised. Neid ainult wõib ka walida koja liikmeteks. Selle juures on tööstustööliste mõiste wõetud tööstuslikkude käitiste tööliskonna asutiste seadustest, s. o. kõige laiemas mõttes, nii nagu see mõiste on makswaks tunnistatud, peaaegu kõigis uuemais töökaitse seadustes. Aktiiwne walimisõigus on seadusega antud ülalnimetatud seaduse alusel walitud töölisnõukogudele ja tööliswanematele. Passiiwne walimisõigus on antud aga laiemale kihile. Tööstuslikkude käitiste tööliskonna asutiste seaduse põhjal wõib tööliswanemaid walida ainult neis käitistes, kus on alaliselt tööl wähemalt 25 töölist. Et ka wäiketööstuse töölised kojas oleksid esitatud, on passiiwsest walimisõigusest kustutatud see kitsendus. Seetõttu on wõimalus tööliskotta walida ka neid tööstuskäitiste töölisi, kus tööliswanemaid ega nõukogusid ei ole. Kuna waimutööliste (ametnikkude, teenijate jne.) tarwis on kawatsetud luua erikoda, siis neid tööliskotta walida ei saa.

Vana rahvakunst elustamisele

Kuna rahwakunst kui meie omakultuuri loomulik alus on wiimaste aastate rahwusliku iseteadwuse tõusuga leidnud laiemates hulkades üha suuremat tähelepanu, eriti rahwarõiwa ja rahwatantsu näol, on Riikliku propaganda talitus koostöös rahwakunsti asutustega wälja töötanud laiaulatusliku rahwakunsti elustamise kawa, missugune kiideti hääks riigiwanem K. Pätsi poolt ja läheb teostamisele lähemal ajal.

Kawa näeb ette, et 1937. aasta suwel peawad trükist ilmuma suuremad teosed nii rahwarõiwa kui rahwatantsu ja saatemuusika kohta. Teoste koostamiseks ja kirjastamiseks on lubatud tarwilik toetus. Wastawate materjalide põhjaliku läbitöötamisega ja awaldamisega trükis tahetakse anda meie rahwakunsti wiljelemisele õige alus ja perspektiiw ning sellega oleks lõplikult lahendatud seni terawalt tuntuw ja rahwakunsti lewikut takistaw materjalipuudus, mis oli tingitud sellest, et meie rahwakunsti rikkalikud kogud ei ole praegusel kujul laiemale hulgale kättesaadawad. Wäljaande ilmumisel wõib järgneda ülemaalise ulatusega propaganda aktsioon rahwakunsti elustamiseks ja sellekohaste rahwuslikkude traditsioonide loomiseks. Aktsioon teostuks 1938. aastaks, mil peetakse üleriiklik laulupidu.

Algatuse läbiwiimiseks on moodustatud wastawate asutuste ja organisatsioonide esindajaist komiteed, kummagi ala jaoks eraldi.

Rahwarõiwa komitee koosseisu kuuluwad: Haridusministeeriumi esindaja W. Päts, Eesti Rahwa Muuseumist dir. F. Linnus ja Helmi Kurrik, Eesti Rahwaluule Arhiiwist dr. O. Loorits, Maanaiste Keskseltsist R. Rikas, Eesti Kunstimuuseumist kunstnik K. Raud, kutsekoolide õpetajate ühingust Anni Warma ja RaKü esindaja A. Mõttus.

Rahwatantsu ja saatemuusika alal töötab komitee koosseisus: Haridusministeeriumi esindaja J. Kiiwet, Eesti Rahwaluule Arhiiwist dr. O. Loorits, ÜEMÜ-st A. Kurwits ja E. Idla, Muusikamuuseumist K. Pulst, Tallinna Konserwatooriumist prof. J. Aawik, helilooja A. Wedro ja Eesti Õpetajate Liidu esindaja Anna Raudkats.

Mõlemad komiteed olid kokku kutsutud Riikliku propaganda talituse juurde nõupidamiseks, kus lähemalt kaaluti tööde kawasid ja põhimõtteid. Koosolekut awas sissejuhatawa kõnega propaganda juht H. Oidermaa.

Rahwarõiwa osas komitee pidas tarwilikuks trükiteose ilmumist hiljemalt 1937. a. märtsikuuks, et wõimalik oleks weel sama aasta kewadel korraldada koolide ja wastawate organisatsioonide kaudu wajalikke kursusi. Teose wäljaandjaks on Eesti Rahwa Muuseum ,kus eeltööd selleks algawad kohe. Teos koostatakse Muuseumi walduses olewa teadusliku materjali põhjal, kusjuures aga materjal on pakutud nõnda, et ka elementaarse käsitööoskuse juures selle abil wõib rõiwaid ise walmistada.

Rahwatantsu komitee pidas tarwilikuks lisaks eelmisel suwel ÜEMÜ poolt teostatud järelkorjamisele weel ühe järelkorjanduse tegemist, mis peaks hõlmama saared ja Setumaa. Raamat rahwatantsude ja saatemuusika üle ilmub 1937. aasta kewadeks.

TEADAANNE

Riigi Klassiloterii Keskmüügikohas algab 2. klassiloterii I klassi võitude väljamaksmine kesknädalal, 13. skp.

Müügikohtades algab alla 100 kr. võitude väljamaksmine ja klassipiletite vahetamine neljapäeval, 14. skp. I klassi võitude väljamaksmine kestab kuni 12. nov. s. a. I klassi piletite vahetamine kestab keni 2. juun. s. a.

Piletiostjatele, kes on I klassi piletid ostnud klassiloterii keskmüügikohast Riigi Trükikojast, saadetakse II klassi pileteid postiteel välja lunamaksuga ainult siis, kui vahetatav I klassi pilet ühes lunasaatekulu 25 sendiga on saadetud keskmüügikohta, Riigi Trükikotta hiljemalt 20. maiks s. a.

II klassi loosimine peetakse Tallinnas, Pikk tän. 20, Kaubandus-Tööstuskoja saalis ja algab 9. juunil kell 8.30 hommikul, 10. ja 11. juunil kell 8 hommikul.

Riigi rahaliste loteriide direktor.

„Menelik 3.", prantslaste soosik

Abessiinia troonilt tõugatud Lidsh Jassu poja romantiline elutee

Enne weel, kui Abessiinia päälinn langes itaallaste kätte, pildusid Itaalia lendurid Addis-Abebasse lendlehti, mille sisu järgmine:

Usurpaator Tafari põgenes. Elagu Menelik 3., suure Meneliki lapselaps, Abessiinia seaduslik keiser!

Wäikese Meneliki wõi n. n. Menelik 3. saatusest jutustab üks Pariisi ajaleht järgmist: Wäike Menelik, kes on praegu 20 aastat wana, on kadunud Lidsh Jassu ja Danakili muhameedlanna Fatma Ababukari poeg. Ta sündis weel neil päewil, kui tema isa oli Abessiinia keiser. Kuid juba mõne kuu pärast wäike Meneliki sündi tõukas Lidsh Jassu õemees, ras Tafari, praegune Haile Selassie, keisri troonilt astudes ise tema asemele. Ras Kassa walwel saadeti Lidsh Jassu ühes naise ja wäikese pojaga Fitshisse. Pagulaste juures wiibis weel keegi wene arst, kes pääle oma otsekoheste ülesannete kaswatas ka noort printsi euroopalikus waimus. Nii kestis kuni saatusliku mässuni, mil Lidsh Jassu pöördus Abessiiniasse tagasi, et nõutada kätte uuesti oma trooni ja krooni. Teel päälinna tabati aga Lidsh Jassu ja saadeti Harrari, kus ta hiljuti lõpetas omad päewad wägagi salapärasel wiisil. Tema naine ja wäike Menelik saadeti tagasi Fitshisse. Neegus Haile Selassie tahtis neid mürgitada, kuid neeguse naine, Lidsh Jassu õde saatis põgenikele aegsasti hoiatuse. Fatma Ababukar ja wäike Menelik riietusid endid kerjusteks ja põgenesid Prantsuse Somalimaale. Kui neeguse käsilased saabusid Fitshisse, leidsid nad eest tühja pesa ning pidid loobuma oma alatust kawatsusest.

Sellest ajast pääle elas wäike Menelik Tatshurati linnas Prantsuse walitsuse kaitse all. Wäike prints õppis hästi kätte prantsuse keele ja omandas korraliku hariduse. Prantslased hakkasid teda kõigiti armastama ja hoidma.

Ühes sõjategewuse algamisega Abessiinias pöörasid wäikesele Menelikile oma tähelepanu ka itaallased. Kui aga läinud aasta detsembris ilmus ametlik teade Lidsh Jassu surmast, hakkasid Itaalia lendurid pilduma lendlehti Abessiinia linnadesse ja küladesse, milles teatati, et Abessiinia troonile asetatakse Menelik Suure pojapoeg Menelik 3.

Arwatakse, et Menelik 3. troonile tõstmine leiab siiski tõsist wastuseismist kopti waimulike poolt, kes waewalt suudawad leppida sellega, et troonile asub muhameedlane.

Tõrva saab omnibusejaama

Tõrwa-Walga omnibuseliinipidaja Jaan Willemson asub käesolewal suwel Tõrwas Walga tn. 16 oma majja omnibuse sõitjate tarwis ooteruumi sisseseadmisele. Kuna samas õuel garaashis seisawad nii Tõrwa-Walga kui ka Tõrwa-Wiljandi liini bussid, oleks loomulik, kui autobuseseisukoht ka kesklinnast sinna toodaks. Soowitaw oleks omnibusejaama ka einelaua sisseseadmine, mille järele nõudmine on eriti sügise ja talwekuudel

Riigivanem teistkorda vanaisaks

Laupäewal, 9. mail sai riigiwanema poja Wiktori Pätsi abikaasa Helgi õnnelikult emaks, sünnitades teise priske poja. Riigiwanema esimene pojapoeg Matti on juba kolmeaastane. Proua Helgi Päts on teatawasti praost J. Lattiku tütar, seega ka J. Lattik sai teistkorda wanaisaks.

Riigikogu esimees R. Penno 40. aastane

12. mail 1936. a. pühitseb riigikogu esimees R. Penno oma 40-dat sünnipäewa.

Rudolf Penno sündis 12. mail 1896. a. Undla wallas Wirumaal. Lõpetanud Rakwere õpetajate seminari 1916. a. mobiliseeriti ta Wene wäkke, kus 1917. a. lõpetas Peterburgis Wladimiri sõjakooli. Wabadussõjast wõttis osa alul kaitseliitlasena — hiljem Kalewlaste Malewas kompanii päälikuna. Asunikkude esitajana walitud 2., 3., 4. ja 5. riigikogusse.

Võidupüha pidustuste kava Mõisakülas

Mõisaküla alewiwalitsuse algatusel peeti ära seltskondlikkude organisatsioonide esindajate koosolek wõidupüha suurejoonelisemaks pühitsemiseks Mõisakülas.

Pidustused otsustati awada äratusmänguga 23. juunil, kell 6 homm. hr. Saawa maja tornist. Samal ajal ehtida kõik majad rahwuslippudega. Kell 10 peetakse wabaõhu jumalateenistus ew.-luteri ja ap.-õigeusu waimulikkude teenimisel tuletõrje seltsimaja aias. Pääle selle jalutuskäik alewi turuplatsile, kus kell 12 seatakse üles kaitseliidu, tuletõrje jne. orgide paraadriwi.

Pääle paraadi tuleks suurem hingetõmme kuni kella 8—9 õhtul, mil algab aktus-rahwapidu seltsimajas, kust pimeduse saabudes siirdutakse kuhugi alewi lähedusse wõidutule süütamisele.

Kuna Mõisaküla läheduses ei ole linnuseid ega wabaduswõitluse lahingplatse, siis jäeti wõidutule süütamise koht määrata komitee juhatusele. Wiimane moodustati 16-liikmeline: prd Masing ja Saar, hrd Allik, Eigelmann, Kanter, Kass, Kõwamees, Luha, Orgussar, Paalits, Palu, Raidal, Tõmer, Tohw, Töll ja Wainura.

Takistusi Mõisaküla tuletõrje pritsikuuri püstitamisel

Mõisaküla alewi Wabat. Tuler. ühing alustas juba möödunud aastal omale uue ja ajakohasema pritsikuuri ehitamist. Sügisel lõhuti maha wana kuur, tehti walmis uue wundament ja sokkel, kuna talwel muretseti pea kõik tarwisminew ehitusmaterjal, mis läks maksma üle tuhande krooni.

Ent nüüd, mil ehitustöödega oleks ülim aeg alata, seisab Tuletõrje ühingu juhatus aegaraiskawa ülesande lahendamise ees. Nimelt, ei leidnud walmistatud ehitusplaan kinnitamist.

Tuletõrje ühingu juhatus on laskmud wälja 500-kroonilise asjade loterii, mille piletitest nädala jooksul on pooled müüdud. Kodanikud, toetades ettewõtet näeksid, et ühingu juhatus annaks ehitusplaani walmistamise mõne asjatundja kätte, kes selle tähtajaks walmis teeks ja et kuuri ehitamisega jõutaks sügiseks walmis.

Kaarel Kasuruli.

Laulupeo eelproov Tarvastus

Eile peeti Tarwastu Põllumeeste Seltsi saalis E. Laulj. Liidu Wiljandimaa osakonna korraldusel ja koorijuht Joosep Saare juhatusel Sakalamaa laulupeo eelproow. Eelproowist wõtsid osa Tarwastu, Kärstna ja Riidaja koorid ühes koorijuhtidega, kuna ilmumata oli jäänud Leebiku ja Suislepa koorid. Esimeste puudumist takistas emadepäewa pühitsemine kohapääl ja teisel koorijuhi haigus.

Eelproowil wõeti läbi kõik segakoori laulud kogu kawa ulatuses. Raskemateks lauludeks osutusid E. Aawa „Hommik" ja K. Türnpu „Walwur". Üldiselt wõis aga üldjuht J. Saar konstateerida, et koorid on tublit tööd teinud. Lauljate meeleolu oli kõige parem.

Ristipäeval Helme spordipäev

Ristipäewal korraldab Walgama spordiliit Helme ordulossi waremete juures spordi propagandapäewa, mille läbiwiimine samal päewal kantsis toimuwa traditsioonilise rahwakogumise tõttu hästi peaks õnnestuma. Kawas on jooksud, hüpped, tõstmine, kuna wisked ja heited ära jäetakse. Pääle selle on propagandakõne, arwatawasti maakonna spordiliidu abiesimehelt adw. J. Uuemaalt. Kawa tahetakse läbi wiia 2—3 tunniga, ning kogu kihelkonna spordinoorte osawõtul.

Raamatuid kodukaunistajaile!

Iluaiad ja koduümbruse kaunistus

Ilupuud ja lilled ning nende kasustamine. Kirjutanud dr. Jaan Port. 104 lk., 27 joonist.

*

Otstarbekohane ja ilus kodu

Kuidas seda korraldada, mööbeldada ja kaunistada. Kirjutanud Aleks. Remmel. 112 lk., 86 joonist.

*

Rõivastuskunst ja mood

Rõivastuse ajalugu, otstarbeka ja ilusa rõivastuse põhinõudeid. Kirjutanud Aleks. Remmel. 104 lk., 37 joonist.

*

Tellimishind:

3 raamatut Kr. 2.75, 1 raamat Kr. 1.—, köites 50 s. kallim.

EESTI KIRJANDUSE SELTS TARTUS.

Telef. 6-01, posti jooksev arve 20-36.

Riigiteenijaile makstakse maikuu tasu alates 15. maist

Wabariigi walitsus kinnitas 8. mail majandusministri ettepaneku maksta riigiteenijaile maikuu palk, laste-abiraha, korteriraha ja muud tasud, alates 15. maist.

Teatawasti aprillikuul maksti riigiteenijatele palk ja muud tasud wälja kahes osas: 6. aprillil pool osa palgast ja 20. aprillil pool osa palgast, laste-abiraha, korteriraha ja muud tasud. Kuna 6. aprillil saadud raha läks wähemapalgalistel peamiselt pühade ostudeks, siis 20. aprillil saadud rahaga osutub äraelamine 20. maini paljudel raskeks.

Kinnitati Eesti Kultuurkapitali eelarve

Riigiwanem kinnitas 8. mail Eesti Kultuurkapitali 1936.-37. a. esimese poolaasta tulude ja kulude eelarwe järgnewas suuruses: Tulude osas Kr. 170.000.—

Kulude osas: 1. Kultuurkapitali wabariigi walitsuse osa Kr. 76.500,— 2. Sihtkapitalid: a) kirjanduse — Kr. 15.910,—, b) helikunsti — Kr. 15.980,—, c) kujutawa kunsti — Kr. 14.060,—, d) näitekunsti — Kr. 16.350,—, e) kehakultuuri — Kr. 10.700,—, f) ajakirjanduse — Kr. 3.500, kokku — Kr. 76.500,—.

3. Eesti Kultuurtegelaste pensionikassale — Kr. 17.000,—.

Soomlased tabasid piirituselaeva

Neljapäewa õhtul wahistas Soome piiriwalwelaew Tunnida ninast 4 miili kaugusel neutraalwetest Panama lipu all seiswa auriku „Eduardi". Laewal oli 7000 liitrit piiritust. Laew ühes meeskonnaga toimetati Soome.

Egiptuse regent-nõukogu

Egiptuse uus parlament nimetas ühel häälel regentnõukogu liikmeteks prints Mohamed Ali, endise Londoni saadiku Azizzezet Pascha ja kuninganna wenna Sherif Sabri Pascha. Regentnõukogu walitseb 21 kuud, mil kuningas Faruk saab 18-aastaseks, seega muhamedusu traditsioonide järele täisealiseks.

Saksamaa selgitagu kagu- ja kirdepiiril asetsevate riikide mõiste

Londonis awaldati „Walge Raamat", mis sisaldab Briti saadiku poolt Saksa wälisministeeriumile hiljuti üleantud küsimuste teksti. Saksa walitsuselt tahetakse selgitust selle kohta, kas Saksamaa leiab, et ta nüüd wõib sõlmida „õigeid lepinguid". Edasi leiab Briti walitsus, et üldist lahendust kergendaks tunduwalt Saksamaa kagu- ja kirdepiiril asetsewate riikide mõiste selgitamine, nii, et selle mõiste alla kuuluksid ka wähemalt Nõukogude Wenemaa, Läti ja Eesti.

Briti walitsus märgib häämeelega Saksa walitsuse ettepanekuid uue julgeoleku süsteemi loomiseks Lääne-Euroopas, millise süsteemi täpne kuju tuleb kindlaks määrata läbirääkimiste kaudu. Saksamaa tagasituleku kohta Rahwasteliitu öeldakse: teadaane sellest, et Saksa walitsus on walmis tulema tagasi Rahwasteliitu, lubab Tema Majesteedi walitsusel oletada, et ei teki mingisuguseid raskusi kawatsetud mittekallaletungi-lepingute kooskõlastamisel, Rahwasteliidu liikmete kohustuste ja põhimõtte püstitamisel, ja et need lepingud funktsioneeriwad liidu põhikirja raamides.

Prantsusmaa ametlikud ringkonnad olewat üsna rahul Briti küsimustega Saksamaale ja ootawad nüüd põnewusega Saksamaa wastust.

Neegusele pakutakse hääd teenistust

Jerusalemmast teatatakse, et Abessiinia keisri ja keisrinna saabumisel Jerusalemma terwitas neid südamlikult jaamas suur rahwahulk. Araablased wäljendasid oma poolehoidu käteplaksutamisega.

Abessiinia konsulile saabus Londonist telegramm, milles palutakse teda awaldada oma mõju neegusele, et negus nõustuks pidama lühikest raadiokõnet Ameerika raadiokuulajaile. Neegusele pakutakse selle kõne eest wäga suurt rahalist tasu.

Võistlus ei annud tulemusi

Autorikaitse ühingu poolt korraldatud ooperilibreto wõistlustele saadeti üldse 11 käsikirja. Auhindamise komisjon otsustas auhinna jätta wäljaandmata, kuna sisseantud tööd ei anna wastawat mõõtu wälja. 11 tööst waliti siiski wälja 3, mis põhjaliku ümbertöötamise järele wõiksid tulla kasutamisele ooperilibretodena. Need on „Maapere „mäed", „Liiwimaa prohwet" ja „Tshingis-Khan". Auhindamise komisjon otsustas ühtlasi, et tuleb wäljakuulutada uus ooperilibreto wõistlus.

Vapside protsessi neljas päev

Vapside juhid avaldasid ülekuulamisel oma kavad. — Osa Kadaka teelt tabatud vapse olnud kutsutud sinna õlleõhtule. — Sirgu ja Hollandi erinõupidamine

Wapside suurprotsessi 4. päewal, laupäewal, jätkus tunnistajate ülekuulamine. Poliitilise politsei ametnikule Rõigasele esitati küsimusi prokuröri, kaitsjate ja kohtualuste poolt.

Tunnistaja Rõigas kõneles sellest, mida temale on rääkinud üks wõi teine kaebealune politseilisel ülekuulamisel. Soomes käimise kohta seletanud Mäe, et Sirk pärinud pikemalt rahwa suhtumise kohta wapsidele. Mäe arwanud, et riigi majanduslik olukord on waatamata ikaldusele tugewasti paranenud. Siis ütelnud Sirk, et ei jää muud teha, kui wõtta wõim riigipöördega üle. Olnud kõnelusi ka uue ajutise walitsemiskorra kujundamise kohta. Rewolutsiooniline walitsus pidanud kuuluma Sirgu juhtimisele ja olema wapsimeelne. Olnud aga ette nähtud, et sellesse wõiwad kuuluda ka mittewapsid-asjatundjad. Üksikute walitsusliikmete, nagu Waabeli, Pusta, Puskari ja teiste kohta jäänud Mäele weendumus, et mehed on nõus walitsusse astuma ja et nendega olnud kõnelusi. Tõrwandi käest küsinud Mäe, kas ta oleks nõus hakkama kaitsewägede staabiülemaks, kui awanewad wõimalused, mispääle Tõrwand wastanud jaatawalt. 5. detsembril Tõrwand kutsunud Mäe oma juurde ja hoiatanud mässu ettewõtmise eest, kuna wälisolukord olewat pinew. Mässukawa olewat küll hää, aga üle noatera wõiwat asi muutuda wereswalamiseks. Seda palunud Tõrwand teatada Hollandile, mida Mäe ka teinud. Wapside rahade asjus seletanud Mäe, et waewalt need on tulnud wälismaalt. Tema teadwat Eestis mõnda isikut, kes ohwerdanud suuremaid summasid. Pedak seletanud ülekuulamisel, et ta kutsutud Kadaka teele õlleõhtule, kus räägitud anekdoote. Siis tulnud politsei ja wahistanud koosolijad. Seiman wõtnud õigeks tegewuse üldkawa, nagu see selgunud kirjalikust materjalist mässu kohta. Seiman öelnud weel, et ta olnud mässukawatsuse üldjuhatajaks, kuid lähemat seletust pole soowinud anda.

Edasi esitawad kaebealused Leeman, Holland ja teised tunnistajaile mitmesuguseid küsimusi.

Järgmisena annab seletust poliitilise politsei assistent Herbert Puusepp. Tunnistaja on üle kuulanud 35 kohtualust. Laialdase materjali tõttu palub ta luba kasutada märkmikku. Esimesena tunnistaja kuulanud üle P. Laamani, kes öelnud, et ta olewat olnud Kadaka teel nõupidamisel, kes teda sinna kutsunud, seda ei teadwat ja rohkem seletusi anda ei soowi. Pallon seletanud ülekuulamisel, et ta saanud Laamanilt kutse kaasa töötada wapside organiseerimisel. Laaman kiidelnud et neil olewat ees selline kawatsus, millist maailm waremini pole näinud. Pallon pärinud nõu O. Luigalt, kuid Luiga pole sellest midagi teada tahtnud. Pärastpoole määratud Pallon Toompää wallutamise juhiks. Kohtualune Liiwak kõnelenud ülekuulamisel, et tema olewat Hollandile wana tuttaw ning Holland kutsunud teda Kadaka teele olengule wiina wõtma. Laaman kutsunud Kadaka teele ka kohtualuse Alliku. Säälsel kooswiibimisel Holland seletanud, et Sirk pole saabunud. Alliku arwates sellepärast jäänudki kogu ettewõte katki. Holland öelnud, et relwi meil ei ole ja sellepärast ei tule asjast midagi wälja. Lähemalt Allik wapside kawatsusest polewat teadnud.

A. Klasman kõnelenud sellest, et Sirk kutsunud juhtiwamaid wapse Soome. Siis sõitnudki tema, Holland, Seiman ja Mäe. Nad wiibinud Sirgu juures paar päewa. Sirk pidanud Hollandiga eraldi nõu, nad isegi ööbinud mujal. Teisel päewal Sirk teatanud, et Eestis maksew kord on seadusewastane ja tuleb kõrwaldada kas wõi wägiwallaga. Soomes määratud aktsiooni juhiks Larka, abideks Seiman ja Holland. Tallinnas seadinud Holland Klasmani ülesandeks Tallinna keskjaama wallutamise.

Sarnaste seletustega lõppeski protsessi neljas päew, mille järele kohus kuulutas waheaja kuni esmaspäewa hommikuni.

Maakorralduse töökava suveks

Jatkatakse eelmise suve eeskujul maakorralduse töid, tõmmatakse piire ja vahetatakse maid riigi- ja eratalude vahel

Maakorralduse töökawa käesolewaks suweks on põllutööministri poolt kinnitatud ning lähemal ajal asuwad maamõõtjad selle täideviimisele. Wiljandi maakorralduse komisjoni tegewuspiirkond on jaotatud 5 töörajooni, kusjuures iga rajooni kohta on määratud wannutatud maamõõtja; kahes suuremas rajoonis on pääle selle abijõud.

Esimesse töörajooni kuuluwad Rutikwere, Pajusi, Kurista, Adawere ja Lustiwere wallad Wiljandimaalt ning Koigi, Mäo, Kirna, Alliku, Wäätsa, Käru, Wahastu ja Anna wallad Järwamaalt. Maamõõtjaks on O. Krigul.

Rutikweres wõetakse ette läinud suwel tehtud planeerimisetööde kindlate piirimärkide tähistamine ning komisjonide poolt planeerimise kawas tehtud muudatuste täideviimine jne.

Pajusis planeeritakse üks juurdelõige ja rajatakse tee kahele asunduskohale. Kuristal on ette nähtud läinud suwel teostatud planeerimisetööde kindlate piirimärkidega tähistamine ja komisjoni otsuste täidewiimine jne.

Adaweres tuleb wallamaja krundi ja Peebu talu waheliste piirde ülesseadmine ning 1935. a. suwel tehtud planeerimisetööde kindlate piirimärkidega piiritamine.

Järwamaal tulewad teostamisele samalaadilised tööd Anna, Käru, Wäätsa, Kirna, Mäo ja Koigi waldades.

Teise töörajooni kuuluwad Wana-Tänassilma ja osa Wiljandi wallast. Rajooni maamõõtjaks on A. Losmann. Wana-Tänassilmas wiiakse lõpulikult läbi läinud suwel pooleli jäänud soldatikohtade lapimaade korraldamine kuna Rebaste küla lapimaade korraldustöödest jõutakse ära teha korralduspiirkonna kawa koostamine, maakorralduse aluste ülesseadmine, mõõtmine, plaani walmistamine ja hindamine. Ühtlasi eraldatakse üks popsikoht.

Kolmandasse töörajooni kuuluwad Olustwere, Sürgawere, Köo, Uue- ja Wana-Wõidu, osa Wiljandi, Wõisiku, Soosaare, Wana-Põltsamaa, Kabala wallad Wiljandimaalt ning Särewere ja Alliku wallad Järwamaalt ning Türi linn. Rajooni maamõõtjaks on määratud A. Okapuu ning abiliseks Peedi.

Olustweres jagatakse ära Reegoldi talude ühismaa, seatakse ülesse Jaska asunduskruntide 2 ja 12 wahelised piirid, wõetakse ette Nanori talu ja riigmaa wahetus mis tingitud jõe süwendamisest, planeeritakse riigi tagawaramaad ning wiiakse täide maakorralduse pääkomisjoni otsus warajasemate planeerimiste osas.

Sürgaweres piiritatakse kindlate piirimärkidega jaama juures asuwad ehituskrundid, eraldatakse Paju talust popsikoht ning seatakse ülesse Lõhawere asunduse ja riigimetsa wahelised piirid.

Köos wõetakse ette Uduallika küla lapimaade korralduspiirkonna maade hindamine, kawa koostamine ja lõpulik mõõtmine; eraldatakse üks popsikoht ning planeeritakse riigimaast üks juurdelõige.

Wiljandi walla töödest on sissewõetud ainult Musta kruusaaugu ja piirduwa riigimaa piiride ülesseadmine.

Wana-Wõidu Waigu asunduses wiiakse täide asundamiskomisjoni otsused selle uue asundusi ekorraldamise asjas ning asetatakse kindlad piirimärgid Wana-Wõidu mõisa maast wallale eraldatud magasiaida krundile ja mõned muud wähemad tööd. Uue-Wõidus asetatakse kindlad piirimärgid läinud suwel tehtud planeerimistele. Wõisikus tuleb Saare-Tõnise ja Saare-Mihkli talude lapimaade korraldamine.

Soosaares asetatakse kindlad piirimärgid Rebasaares moodustatud uudismaakohtadele ning senini jäänud tagawaramaadele, wõetakse ette korraldusele määratud metsamaade planeerimine, wiiakse läbi maade wahetus Lepiku ja Jaanise talude ning riigmaa wahel ja eraldatakse Uuetoa talust popsikoht.

Wana-Põltsamaal planeeritakse Räsna turbamaatükid ning eraldatakse Ristimäe ja Nurme taludest popsikoht.

Kabalas tulewad planeerimise alla Pahajänese kõrtsi heinamaad, korraldatakse ümber Sepasauna wäikekoht ning eraldatakse ära Tisleri ja Siimu taludest kaks popsikohta.

Sellesse rajooni kuuluwatest Järwamaa töödest oleks nimetada Türi kogudusele tagasiandmisele kuuluwate maade piiritamine kindlate piirimärkidega ning maade wahetuste läbiwiimine Särewere ja Alliku walla talude ja riigimaa wahel. Samuti on ette nähtud mõned riigimaade planeerimise tööd.

Neljanda töörajooni moodustawad Riidaja, Suislepa, Uusna, Tarwastu, Loodi ja Holstre wallad Wiljandimaalt ning Lõwa, Leebiku, Patküla, Jõgeweste, Hummuli, Koorküla ja Taagepera wallad Walgamaalt. Rajooni maamõõtjaks on Lauberg.

Suislepas jagatakse ära Tilsi talude ühismaa, korraldatakse ümber endine Uue-Suislepa wallamaja krunt ning wiiakse läbi maade wahetus Laose talu ja riigimaa wahel.

Uusnas tulewad planeerimisele tagawaraks olewad riigmaad, wõetakse ette Laane, Jaagu-Jüri, Jaaguri, Juhkama-Jaani, Juhkama-Tõnise ja Runsamäe talude lapimaade korraldamine.

Tarwastus korraldatakse ümber sadama plats, piiritatakse kindlate piirimärkidega läinud suwel tehtud maakorraldusetööd.

Loodi ja Holstre korraldustöödest oleks nimetada Wasila metsa korraldustööde piiritamine kindlate piirimärkidega.

Täiendawa tööna selle rajooni all tuleb Riidajas eelmised planeerimised kindlate piirimärkidega tähistamisele ning tehtud muudatuste täidewiimine.

Mis puutub sellesse töörajooni kuuluwatesse Walgamaa töödesse, siis piirduwad need kõik eratalude ja riigimaa wahetuste läbiwiimistega ning endistele planeerimistele kindlate piirimärkide asetamisega. Nende hulgas lahendatakse kohapääl ka kuulsaks saanud Kalme weskikoha ja Ärmuse talu waheline piiritüli.

Wiienda töörajooni kujundawad Wastemõisa, S.-Köpu, Taewere, Õisu, Kaarli, Aidu, Heimtali ja Puiatu wallad Wiljandimaalt ning Uue-Kariste, Pornuse, Polli ja Karksi wallad Pärnumaalt. Rajooni maamõõtjaks on maamõõdu rewident G. Eisen kuna abijõuks on määratud maamõõtja T. Einberg.

Wastemõisas tahetakse läbi wiia Epra küla ühismaade jagamine ja Kaunissaares asuwate Raba, Kooli, Matsi ja Saunametsa talude ja riigimaa wahetus.

Taeweres korraldatakse ümber Käärdi talu, jagatakse ära Margo, Wäljaääre ja Nõmme talude ühiskarjamaa ning korraldatakse ära Suure-Jaani maaeluasemekohad.

Suure-Köpus planeeritakse senini säilinud riigi tagawaramaad ning wiiakse läbi maade wahetus riigimaa ja paari talu wahel.

Õisus wõetakse ette Loodi metskonna metsa kwartaali nr. 121 osa planeerimine ja mõned wähemad tööd. Kaarlis on ette nähtud üksikud wähemad tööd.

Aidus korraldatakse ümber Loodi abimetsaülema palgamaakoht, wiiakse läbi maade wahetus ühe talu ja riigimaa wahel ning piiritatakse Paistu koolikoht kindlate piirimärkidega.

Heimtalis on nähtud ette juurdelõike planeerimine Wardi asunduse ühele krundile, kindlate piirimärkide asetamine Heimtali meierei krundile, maade wahetus ja ühe popsikoha eraldamine.

Puiatus wõetakse ette riigi tagawaramaade planeerimine ja Wäike-Köpus paari popsikoha eraldamine ja nende juurdelõigete mõõtmine.

Karksi wallas Tauga asunduses tuleb teedewõrk ümberkorraldamisele.

Uue-Karistes eraldatakse palwemaja krunt wälja asundustalu nr. 104 piiridest ning asetatakse kindlad piirimärgid Nisti alewis kolmele ehituskrundile.

Pornuses tuleb planeerimisele metsakwartaal nr. 205 osa ning wahetusele mõned maadewahetused talude ja riigi wahel.

Lähema 5 aasta töökava riigimetsades

Põllutööministeeriumi poolt esitatud kava on läbivaadatud ministritevahelises komisjonis

Põllutööminister esitas wabariigi walitsusele metsanduse põhijooned, mis käsitlewad põhjalikke uuendusi ja ümberkorraldusi meie metsades. Wastaw kawa on wälja töötatud lähema 5 aasta jaoks. Põllutööministri poolt esitatud metsanduse põhijooned on olnud läbiwaatamisel ka ministeeriumidewahelises komisjonis, kus asjuti muuseas seisukohale, et esitatud kawa ettenähtud töödeks tarwisminewaid krediite tuleb kindlustada senisest suuremal määral. Metsakorraldamise alal lähema 5 aasta töökawa teostamisel kuuluwad korraldamisele riigimetsad ja kaitsemetsad ning alates 50 ha kõik era- ja omawalitsuste metsad. Metsadest liigniiskuse kõrwaldamiseks hakatakse korraldama kuiwendustöid. Selleks kawatsetatakse kaewata uusi kraawe umbes 500 kilomeetrit.

Metsa ülestöötamise organiseerimisel tahetakse jõuda järkjärgult wälja selleni, et kogu aasta kasutusnorm ülestöötatakse riigi arwel, wäljaarwatud müügid kohalikule rahwale. Metsasaaduste ratsionaalsemaks ärakasutamiseks on kawatsus enam rõhku panna metsasaaduste ümbertöötamisele wäärtuslikuks eksportkaubaks.

Metsakaswatuse alal metsakaswatuse normi kindlaksmääramisel wõetakse aluseks metsade juurdekasw ja seisukord. Metsamaterjalide hindade reguleerimisel ja määramisel tahetakse silmas pidada üldist majanduspoliitilist suunda, mis ergutaks tarwitama siseriigi ehitustegewusel kodumaa tulekindlaid ehitusmaterjale ning kütteks turwast, hagu, kände ja teisi oma maa kütteaineid.

Reisilennuk hukkus

Reisilennuk, mis laupäewal startis Zürichist, kukkus Lugano lähedal alla ja purunes. Lennuõnnetusel said surma 3 inimest.

Leedu seimivalimised

Leedu seimiwalimised peetakse 9. ja 10. juunil. Walimised toimuwad proportsionaalse süsteemi alusel. Kandidaatide nimestikud koostatakse maanõukogu poolt. Kogu maa jaotatakse 8 walimisringkonnaks.

Laps põletas maja

Wastseliina wallas põles maha Paul Wissarile kuuluw elumaja. Hoone ühes seesolewa wallaswaraga häwines. Tuli sai alguse Wissari 2-aastase poja Heino läbi, kes oli kiskunud küdewast ahjust põlewad tukid wälja. Laps ise pääsis eluga.

Hobune puistas naise

Hobuselõhkumisel sai elukardetawalt wigastada Waljala wallas elaw Pauline Rauts, 43 aastat wana. Naine oli hobusega teel Kuressaarde, kusjuures talle sõitis wastu auto, millest hobune ehmus ja hakkas lõhkuma. Wanker paiskus kraawi ümber ja sõitja jäi meelemärkuseta olekus lamama. Naine toimetati haiglasse rawimisele.

Enam hoolt teede revideerimisel

Maanteede walitsus teatas maawalitsusele, et möödunud suwel ei ole mõnel pool teemeistrid teostanud teede rewideerimist küllalt hoolsalt naturaalkohuslaste poolt tehtud teede rewideerimisel. Esimesel rewideerimisel wastuwõtmata teeosi ei ole teemeistrid teist korda rewideerinud. Seesuguste juhtumite eest tuleks tänawu hoiduda.

Viljandist

Koolivalitsuse abidirektor Viljandis ja Põltsamaal

Neljapäewal ja reedel wiibis Wiljandis haridusministeeriumi koolivalitsuse abidirektor Borkwell. Tema tutwus õppetööga maagümnaasiumis, säälses kesk- ja kaubanduskoolis. Samuti ka Haridusseltsi gümnaasiumis ja keskkoolis.

Laupäewal sõitis dir. Borkwell maawalitsuse esimehe H. Lauri ja koolinõunik J. Karuga Põltsamaale, kus tutwus õppetööga Põltsamaa gümnaasiumis ja keskkoolis. Põltsamaalt sõitis dir. Borkwell tagasi Tallinna.

Kokkupõrge Tallinna tänaval

Laupäewal kell 11 päewal sõitis hobusemees Jüri Höbemäe, kelle elukoht Wiljandis Oru tän. nr. 4 oma wankriga pääle Tallinna tänawal restoran „Kodumaa" kohal mootorrattale nr. B-75, mida juhtis Aleksander Lomp, kell elukoht Tusti asunduses. Ühtlasi tekkis kokkupõrge Höbemäel ka Uue-Wõidu walla Parika talus elutsewa Tõnis Kõõgerdali wankriga.

Kokkupõrke kohal mehed jagelesid weidi aega, kuni siirduvad politseisse, kes märkis sündmuse protokolli ja asus süüdlast wälja selgitama.

„Tulevik" kaotas Pärnus 5:1

Eile mängis „Tulewiku" jalgpallimeeskond Pärnus säälse „Terwise" wastu, kus wõrdlemisi kiires ja huwitawas mängus sai lüüa suurelt 5:1 (2:0). „Terwis" on liiduklassi meeskond, „Tulewik" waid B klassi kuuluw, seetõttu selline suur kaotusskoor ei tundu just raskena.

„Tulewikul" on saanud kombeks hankida omale mänge wõimalikut tugewate wastastega, seetõttu seltsi nimele kukub küll sageli üsna suurikaotusi, kuid loodetakse, et suurte wastastega mängides meeskond wõimetelt palju tõuseb ning sellisel juhul tulewiku peaks meeskond sammuma juba wõidurada. Eilasel Pärnu matshil „Tulewik" oma senise taseme järele otsustades mängis küllalt edukalt, suurte kaotuste puhul harilikult kaotaja pool on tõõljal n. ö. pekspoisi osas, „Tulewik" aga piiris wõitlejana terwe mängu kestel, asudes lõpupoole isegi wäga tublile lõppspurdile, jaawutades reast hääst wõimalusest ühe wärawa.

Ööbikud uuslinna aedades

Eriti julged näiwad olewat tänawu ööbikud, kuna nad on ilmunud laksutama uuslinna aedadesse. Laupäewa õhtul ja pühapäewa hommikul olla paarist aiast Ilmarise tänawal kuulda ööbikute laulu, kes ei lasknud end sugugi eksitada mööduwurawaist autodest.

Ööbikute päämiseks pesitsemispaikadeks on aga Lossimäed, ülejärwe-mets ja Uueweski — ning Kõsti orud, kus praegu on nende laulu õhtust hommikuni.

Loeng hingeteadusest

N. K. K. Wiljandi linna jaoskond korraldab keskнädalal, 13. mail s. a. algusega kell 8 õhtul Sakalamaa malewa staabi ruumides loengu. Kõneleb prl. G. Kapp hingeteadusest. Osawõtt liikmetele ja kaasatoodud külalistele tasuta.

Rohkesti värskeid kurke

Mööduunud nädala alul ilmus Wiljandis müügile esimesi wärskeid kurke. Siis küsiti keskmise suurusega kurgist 50—60 senti. Nüüd on kurke juba rohkem ja nad on langenud hinnas pea poole wõrra. Korraliku kurgi wõib saada 35 sendi eest.

Naisklubi klubiõhtu

Täna õhtul kell 8 on Wiljandi Naisklubis erakorraline klubiõhtu pr. Laiuse ärasaatmise puhul.

Palutakse liikmete rohket osawõttu.

Kevadleer Maakoguduses

Pühapäewal oli Wiljandi Maakoguduses leerilaste õnnistamine. Kewadisest üldleerist wõtsid osa 29 leerilast, neist tütarlapsi 21 ja poisslapsi 8. Ilusa ilma tõttu olikirikus ja kiriku ees laste kogumisel ja wäljumisel kirikust wäga rohkesti rahwast.

10 aastat noortejuhtimisel

12. mail Noorte Kotkaste Sakalamaa malewa instruktor noortemagister Helmut Agu pühitseb noorkotkaste omawahelises ringis oma kümneaastast noortejuhtimise alal tegutsemise tähtpäewa. Kümme aastat tagasi alustas H. Agu oma juhitööd noorteorganisatsioonis Järwamaal Järwa Skautide malewas. 1931. a. Wiljandisse elama asudes organiseeris siin ka skautrühma, mida jäi ise juhtima. Nimetatud rühma organiseerimine pani aluse juba suuremale skautlikule organiseerimistööle Wiljandis. Järgmisel aastal tutsuti ellu Sakala skautide malewa. 1933. a. sügisel ülendati Eesti Skautide malewa päästaabi poolt esimesena Sakala malewas eestujulikuks skautiks. 1934. a. Agu kutsuti Noorte Kotkaste Sakalamaa malewasse instruktoriks. Sama aasta 24. aug. kinnitati Agu Noorte Kotkaste pääwanema kindral Laidoneri käskkirjaga noorkotkaste tegewjuhtide õrgemale ametimehele — noortemagistriks.

Praegu Agul on käsil hariduse täiendamine kolledzis.

Registreeriti Elektrikute Ühingu Viljandi osakond

Aasta alul moodustati Wiljandisse Elektrikute Ühingu osakond ja saadeti osakonna põhikiri kinnitamiseks siseministeeriumile.

Nüüd on siseministeeriumist saabunud teadanne osakonna registreerimise kohta. Seega wõib osakond alata tegewust.

Mees varastatud riidest pükstes

Alma Tattar, kes elutseb Wiljandis Posti tän. nr. 10 awaldas politseile, et umbes kuu aega tagasi warastatud temal ära 6 meetrit halli willast riiet 13 krooni wäärtuses. Warguses pole tema kedagi kahtlustada teadnud. Laupäewal aga turule minnes, kohanud sääl meest, kellel olnud jalas tema riidest walmistatud püksid. Tema pärinud kohe mehelt järele, kust ta sellised püksid wõtnud, mispääle mees seletanud, et ta olewat ostnud wanakraami kauplejalt Kukelt.

Oma awalduses Alma Tattar jättis nimetamata, kas ta meest wõõrast riidest pükstest tundis wõi mitte.

Emadepäevast haruldaselt elav osavõtt

Mitutuhat inimest laupäeva õhtul kalmistul. — Pühapäeval kaks suurt saali rahvast tulvil

KOOLID PIDASID AKTUSI LAUPÄEVAL JA PÜHAPÄEVAL

Emadepäewa pühitsemine kujunes tänawu Wiljandis wäga elawaks ja osawõturohkeks. Laupäewa õhtul korraldati kalmistul õhtujumalateenistus mullas puhkawate emade mälestamiseks. Jumalateenistusele kogus wähemalt paartuhat inimest. Kalmistu oli rahwast täis nagu harilikult jaanipäewal. Õpetaja J. Lattik pidas südamliku kõne, wõttes selle aluseks pühakirja sõnad: „Mina olen hää karjane". Selle hää karjasena kujutas ta eesti ema, kes ei ole kartnud ühtki eluraskust, et kaswatada oma lastest häid ja töökarmastawad inimesi. Kogunduse ühislaule saatis kaitseliidu orkester, kes jumalateenistuse lõppedes mängis weel paar waimulikku pala. Haruldaselt ilus õhtu andis õhtu-jumalateenistusele weel erilise wõlu. Kahju waid, et linnawalitsus oma waljuhäälduat jumalateenistuse ajaks ei taipanud waikima panna ja lastis ühtesoodu tulla tantsumusikat, mis kaunis selgesti kostis üle orn kalmistule.

Pühapäewal korraldati kaks emadepäewa aktust, üks „Ugalas", teine Haridusseltsis. Mõlemad aktused algasid kell 4 p. l.

„Ugalas" oli saal rahwast tulwil juba tund aega enne aktuse algust ja paljud pidid minema tagasi. Näitelawa ees rippusid kaks suurt rahwuslippu ja kõnetool oli kaunistatud rohelisega.

Aktus algas awamänguga tuletõrje orkestrilt, mille järele koolijuhataja J. Lepp ütles aktuse awasõna, märkides emadepäewa pühitsemise järjest suurenewat tähtsust ja kriipsutades alla eesti ema tublidust, kes kaswatanud kangeid tütreid ja poegi.

Awasõna järele lauldi ühiselt orkestri saatel: „Kas emasüdant tunned sa..." ja „Koidu" koor hr. A. Punga juhatusel kandis ette kaks päewakohast laulu.

Aktusekõne pidas pr. Liisi Wares, märkides rahwusliku kodu suurt tähtsust riigi elus ja ema kui sarnase kodu looja ja korraldaja suuri ja raskeid ülesandeid. Kõneleja pandis emadele südamele, et nad pöörakski rohkem tähelepanu oma laste kaswatamisele rahwuslikus waimus, ja lastele, et nad kuulaksid oma ema sõna ja teeksid selle järele, sest ema soowib lapsele ju ainult hääd.

Kõne järele Jaani kiriku segakoor hr. J. Eisenbergi juhatusel laulis kaks laulu, mille järele pr. B. Rist emadepäewa komitee nimel tänas kõiki, kes aktuse korraldamisest osa wõtsid ja kaasa aitasid ning kõiki aktusest osawõtjaid. Aktus lõppes isamaahümniga orkestri saatel.

Haridusseltsi saal oli aktuseks kaunistatud roheliseega ja kahe rahwuslipuga, mis rippusid kahelpool näitelawa. Rohelisega oli dekoreeritud ka kõnepult. Rahwast, päämiselt emasid, oli rummukas saal tulwil.

Algas aktus kaitseliidu Sakalamaa malewa orkestri ettekandega.

Awasõna ütles dir. M. Warrik, kes mainis, et emasid ei pea austatama mitte üksnes emadepäewal, waid see peab sündima igapäew ja alati — ka siis, kui meil endil on juukseid juba hõbedased.

Awasõnale järgnes kaks laulu Wiljandi Helikunsti seltsi meeskoorilt hr. H. Tsirnasti juhat.

Aktusekõne pidas naiskodukaitse pääsekretär prl. Erika Oskar. Omas kõnes toonitas prl. Oskar emade suurt tähtsust laste iseloomu arendamisel ja nende juhtimisel õigele eluteele. Just praegusel ülesehitawal ajajärgul peaksime pühitsema emadepäewa suure hardumusega, sest emadele wõlgneme tänu, et seisame wäärikama kultuurrahwaste peres.

Kõne järele deklameeris pr. R. Moks emadepäewa luuletuse „Peidetud paradiis" ja E. Enno „Waeselapse jaaniõö".

Naiskodukaitse koorilt, pr. Kotti juhatusel, lauldi kolm laulu.

Lõppsõna ütles dir. Warrik, tänades osawõtjaid, korraldajaid ja kaasaaitajaid.

Aktus lõppes ühislauluga orkestri saatel — „Ema süda".

Aktustel korrapidajatena ja auwahtidena esinesid skoudid, kuna tütarlapsed ehtisid aktustele tulnud emade rinda kewadlilledega.

Õhtul kell 8 oli pidulik emadepäewa jumalateenistus Jaanikoguduse kirikus. Teenistuse pidas õpetaja A. Westren-Doll. Jumalateenistust kaunistasid kodutütarde ja Jaanikiriku koorid hr. Eisenbergi juhatusel. Rahwast oli kogunenud kirikusse keskmiselt.

Koolides peeti emadepäewa puhul aktust laupäewal ja pühapäewal. Laupäewa õhtul oli poiss- ja tütarlaste gümnaasiumibele ja keskkoolidele ühine aktus Haridusseltsi saalis, kus esinesid kooli koorid ja orkester ja kõneles õp. Westren-Doll. Pühapäewal olid algkoolides aktused igas eraldi.

Jooks ümber järve

Viljandi suurjooksu võitsid üllatusmehed maalt

SIITAN JÄI KOLMANDAKS

Wiljandi suuremaid traditsioonilisi spordisündmusi — murdmaajooks ümber Wiljandi järwe toimus eile juba seitsmendat korda ja seitsmendat aastat järjest, tekitades samasuurt sportlikku suurelewust nagu kõigil warempeetud kuhel wõistlusel ennegi. Eilne päew oli sportlikkude üritustega suhtes Wiljandis wäga rikkalik — kuid ümberjärwe jooks kujunes siiski omaette erisündmuseks. Juba publiku huwi wõiks olla wiimase awaldusele põhjustajaks faktiks — publikut oli staadion ja järweäär täis Wiljandi kohta otse massiliselt. Pole palju öeldud, kui nimetada ümberjärwejooksu meie maratonijooksuks. Nüüdki oli seoses selle jooksuga sellist ehtsat wanakreekalikku spordiwaimu, nagu wõib ette kujutada muistsetest andmetest. Jooksu wõitja — Tarwastu noormees, pääle wõitu wiidi tagasi kodukohta juubeldawa omawalla meestele poolt wastutoodud autoga, kusjuures tähendati — nüüd wõib pidutseda!

Nagu juba märgitud — tänawuseks wõitjaks tuli noormees Tarwastust, nimega A. Külm. Edasi tuleb märkida, et teiseks tuli noormees Taewerest — P. Golding ja üllatusena — kolmandaks Eesti meisterfuufataja ja jooksja E. Siitan Tallinnast, kes oli faworiidiks ja pidi lootuste kohaselt wiima leinud aastal wõidetud auhinna seekord jäädawalt minema. Jälle kordus wana lugu — üksi jooksja ei wõida seda jooksu kahte korda järjest ja jälle wõib märkida, et ümberjärwe jooks awastas järjekorraliselt nue tähe, kogunu kaks. Külm kui ka Golding läiemal erahwahulgale olid senini täiesti tundmatud, kuigi mõlemata nimed läinud aastal juba korraks wilksatusid. Selle üllatusjooksu täpsem kirjeldus allpool.

Kiiduwäärt täpsusega — minuti päält ettenähtud ajal — kell 12 startis seitse jooksjat staadionil. Wäljastpoolt linna ja maakonda oli tulnud ainult E. Siitan, kaitsewägi ei saanud mehi panna wälja wiimaste massiliste haigestumise tõttu, seetõttu osawõtt mullusest wäikesem. Jooksjate algtempo nagu ikka — wäga tugew, seekord eriti Siitani diktteerituna. Siitan juhtis jooksu üle Orika silla, Golding üsna kannul, Külm ja teised kaugemal. Siis saabaus pehme soine maa, Siitan silmnähtawalt jäi sääl aeglasemaks, kuna wajus ti se. Tagantpoolt aga jõudis kiresti järele Külm, kes kerge poisina ja lühikese sammuga nagu hõljus üle soomätaste. Sammuli pool Külm, temal järel Golding ja Loodi poiss Pasti juba mööduvad Siitanist ja nimetatud neli jooksjat eraldusid ühte gruppi, kuna teised jäid maha. Paadisamal wastaskaldal Külm oli jõudnud ette juba ligi 100 m. ja üha suurendas tempot, rebides end töötawalt lahti. Wõis juba kindel olla tema wõidule. Siitan isegi jäi tahapoole Goldingist ja Pastist, pikema wahega järgnesid Rosenberg, Erg ja Saariste. Wiiratsipoolsest staadioni wärawast jõudis sisse Külm ees olles järgmistest üle 150 m. ja sama edumaaga pääle ühe ringi katmist staadionil publiku aplausi saatel lõpetas wõitjana. Järgnes temale Golding, olles eas Siitanist paarkümmend meetrit. Siitaniga päris koos neljandana jõudis pärale Pasti, siis Rosenberg, wanameister Erg ja palju mahajäänuna Saariste. Külma aeg 45.30 min. (rekord Siitani nimel 44.07), Goldingil 46.00, Siitanil 46,05 m. Pastil 46.07. Külm, Golding Pasti, Rosenberg ja Erg kuuluwad spordiühing „Sakalasse". Siitan Harju malewasse ja Saariste „Tulewikku". Külmale andis auhinna üle korraldawa organisatsiooni „Sakala" kergejõustikuosakonna poolt J. Wästrik. Auhinda warem on wõitnud Rütman (1934.) ja Siitan (1935.).

Külm lõppu jõudes oli waewalt wäsinud, ütles et wõiks jooksta teisegi ringi weel otsa. Ta muuseas jooksob kui masin, lühikese keriwa sammuga, kuid läheb edasi niigi! Treener Tamm pääle jooksu awaldes arwamist, et kui Külmast ei saa edukat meest rajal, siis on ta mõne aja pärast ikkagi selline maratonimees Eestile, keda pole warem olnud. Suurt imestust tekitas, et Külm enne jooksu oli tulnud rattaga 30 km. kauguselt wastu tuult sõites, päälegi kiirutades, et hiljaks ei jääks! See oli igatahes suur pingutus. Kaswult Külm on lühike ja kõhn noormees. Teisele kohale tulnud Golding on enam jõuline, kuid jooksob wäiksema kergusega. Suuri lootusi annawad mõlemad, lisaks neile weel Pasti ja Rosenberg.

Et seekord ei kukkunud uus rekord, tuleb sellest, et maapind oli wäga wesine-pehme, hoopis rohkem kui t. a. Siitan oma wõimetelt igatahes polnud halwem läinud aastast, nagu tähendas.

Jok.

Esimene jalgpallimatsh kaotati

Ilmetus ja igavavõitu mängus Pärnu Jalgpalli Klubi lõi Viljandi nimekaimu 1:0

Pühapäewases spordikeerises löödi maha ka jalgpalli awamatsh. Wastamisi seisid Pärnu ja Wiljandi Jalgpalli Klubid. Nagu jalgpallimeeste ringkondadest tulnud teated kõnelesid, pidi seekordne jalgpalihooaeg algama suure hurraaga ja mäng pidi kogu aja toimuma „kõrgel tasemel". Seda „taset" polnud aga teps sugugi; staadionil rühmati, higistati, seletati ning pingutati küll mehe moodi, kuid ilusat jalgpallimängu selles rängas energiakulutuses ei olnud. Kohati publik tiksus joojas päikesepaistes jääma tukkuma, aga õnneks tiirles staadioni kohal „Lendaw Mult" ja tõi surmaõõlmi, mis pakkus natukene waheldust.

Awalöögi järele paistis siiski, et pärnlaste poolt saab näha ilusat mängu. Nende edurinnal jõõdud olid täpsed ja Mankin sai Wiljandi wärawas püüda esimesena. Siis aga wiiwad wiljandlased palli wastase wärawa alla kus Pärnu kahujks liiüakse esimene nurgalöök. Siis aga tuli Wiljandi kolmekordne andestamatu katastroof: Tiido lõi 2-elt meetrilt Pärnu wärawawahile otse jülle, Altrof põrutas kindla wärawa mööda ja lõpuks Tiido lõi sannuti lähedalt ülel 18. minutil löödi Pärnu kahjuks 2. nurgalöök ja weidi hiljem Silbermann lõi mööda. Wiljandlased hakkasid siiski korduwalt suruma ja pärnlaste parem kokkumäng purunob just Wiljandi energilise rabelemise ja rassimise wastu. See rabelemine oleks wõinud anda Wiljandile 4 wärawat, aga nagu juba öeldud, osawal kombel osati pall wärawast toimetada mööda wõi üle. Ja siis 30. minutil tuleb kaotuswäraw Wiljandile: Pärnu wasakäär on liiga palju ees, saab palli ja lööb lähedalt ja mitte just terawalt Mankinist mööda. Mankin wahest oleks palli saanud ka püüda, kuid see tuli imelikult windiga ja hüpates ja oligi pikaliwistunud Mankinist üle wõrenurgas. Poolaja lõpupoole lüüakse weel wastastiku nurgalööke. Seisuks jääb 1:0 Pärnu kasuks, nurgad 3:1 Wiljandi kasuks.

Teisel poolajal tõuseb nurgalöökide arw 2. minutil Pärnu kahjuks 4:1, siis Annuse teraw löök läks mööda. 25. minutil olid nurgad 4:2, 28. minutil lüüakse Pärnu kahjuks järgimööda kaks nurgalööki — 6:2, 35. minutil pärnulased lööwad 6:3 ja 37. minutil 6:4. Kogu selle aja arenes mäng ilmetult ja loiult, löödi ainult wastastikku nurgalööke. Siis 40. minutil tuleb kogu mängu põnewam moment: on kõwa surumine Pärnu wärawasse, kuid see ei anna tulemusi. Lõpuks tõusewad nurgalöögid 7:5 Wiljandi kasuks. Wärawaid ei tule enam kumbkilt poolt, kuigi wõimalusi oli.

Üldiselt oli neid wõimalusi Wiljandil õige tublisti rohkem kui pärnulastel. Aga Wiljandil puudus koosmäng. Ei saa ka Annus üksinda midagi teha, kuigi tema näib olewat tõesti hää jalgpallimees. Ka Kaup poolkaitses paistis silma. Kaur, kes tuli mängu teisel poolajal, äratas tähelepanu oma foulidega — wahekohtunik Kallak oleks pidanud ka Kaurile tegema märkuse, kuna Kaur oli wahest isegi intenziiwsem foulide alal kui wäljalt äratsadetud Pärnu mängija.

Esimene matsh kaotati ja kaotati just sellepärast, et meeskond ei oma weel küllaldast koosmängu. Selleks peab Jalgpalli Klubi katsuma korraldada enne esiwõistlusi sagedaid wõistlusi, et meeskond harjuks enam kokku. Wastasel korral tuleb esiwõistlustele wastu minna õige tumedate wäljawaadetega.

Tennishooaeg avati

Pühapäewal sündis teatawa pidulikkusega Tennis-Weespordi Klubi hooaja awamine. Järweäärsel klubihoonel tõmmati masti klubiwärwides punane-walge lipp ja ühtlasi awati kasutamiseks klubi tenniswäljakud. Wäljakutel warahommikust hilisõhtuni peeti esimesi omawahelisi matsche, millest klubi pera rohkearwuliselt osa wõttis. Eriti agaralt wuhistasid reketeid klubi meesmängijad, daame polnud awalööke tegema ilmunud enam kui kaks. Tenniswäljakuil tänawu kewadel tehti põhjalik remont, weeti pinna paradamiseks juurde rohkesti tihedat maanteemuda jne. Wäljakud on wäga hääs olukorras.

Klubi paadisadam oli awatud juba mõni päew warem.

Kolm lauda — kolm kuud

Wiljandi 1. jsk. kohtunik karistas wangimajaga kolmeks kuuks Kõpu tn. nr. 3 elawat Eduard Teori, 39 a. wana, selle eest, et ta oli 21. aprillil warastanud Jalaka tn. nr. 9 elawalt Hans Teskilt kolm saelauda, mis olid maja õues. Teor tunnistas ennse warguses süüdi. Teor on warguse eest warem tingimisi karistatud, kuid tingimise aeg on mööduunata, mistõttu tal tuleb tanda ka endine karistus.

Kultuurhoone ei tule apostliku kiriku asemele

Teatawasti tõusis kultuurhoone asukoha määramisel üles ka küsimus, kas ei saaks kokkulepet ap.-õigeusu kogudusega Tallinna tänawa ja Waksali tänawa nurgal asuwa krundi suhtes, kuna kultuurhoone sel juhul oleks ehitatud praeguse ap.-õigeusu kiriku asemele.

Nüüd on aga ap.-õigeusu koguduse juhatus esitanud selles suhtes kultuurhoone komiteele wastuwõtmatud tingimused, mille tõttu ei saa see krunt tulla kõne alla kultuurhoone ehitamiseks.

Täna olgu uued majanumbrid väljas

Täna, esmaspäewal, hakkab maksma suurmäärus, millega peawad kõigil majadel ülewal olema uued numbriisildid. Samal ajal hakkawad siis ka aadressidel maksma majade uued numbrid. Kuna peaaegu igas tänawas on majadel nüüd uued numbrid, siis peawad kodanikud ise hoolitsema selle eest, et nende uus aadress saab kiiresti teatawaks, sest wastasel korral wõib tekkida arusaamatusi.

„Arkaadia" suveaia avamine

Laupäewa õhtul „tehti uksed lahti" n. n. Arkaadia suweaial, alustades ühtlasi suwehooaega. Wiludale õhtule waatamata oli suweaeda külastamas üsna kogukas pere publikut, rõhuwas enamuses päälekoolieelised noored poisid ja tüdrukud. Tantsupõrand oli nagu täis kiilutud.

Varas jooksis kriminalistile sülle

Üks Wiljandi kriminaalpolitsei ametnikest wiibis Kauba tänawal Kuke wanakraami kaupluses. Samal ajal tuli kauplusesse keegi tundmatu noormees, kes sääl pakkus müüa juukselõikamise masinat. Mees paistis kriminalistile kahtlasena ja teda hakati uurima, et kust mees saanud masina. Uurimisel wõhklema ja andis wastukäiwaid seletusi, kuni wiimati pihtis üles, et ta masina wõtnud Uue-Wõidu wallast Märiku talust oma poolõe Olga Tamme järelt. Ühtlasi selgus, et müüjaks oli Armand Nummel.

Olga Tamm kodus leidiski, et juukselõikamise masin, mille wäärtus 5 krooni, oli kadunud.

Karistati loomapiinajat

Loomapiinamise eest sai Wiljandi 1. jsk. kohtunikult karistada 10-krooniline rahatrahwiga wõi 3-ööpäewalise arestiga Laidoneri plats nr. 9 elaw Paul Kustala. Kustala oli 16. aprillil purjus pääga lihunud hobusewankriga wastu plankaeda ja kui siis hobune ei osanud ja ei saanud kusagile edasi minna, hakkas Kustala hobust armutult peksma.

Peeter Pratka 50. sünnipäeva pühitsemine

Suure-Jaani täienduskooli juhataja Peeter Pratka 50. sünnipäewa ja 30. aasta õpetajaameti juubeli puhul korraldati laupäewa õhtul kooli ruumes kooswiibimine. Kooswiibimisest wõtsid osa maawalitsuse esimees H. Lauri, rohkel arwul õpetajaid, kohalikke seltskonnategelasi, endiseid kaswandikke ja teisi. Juubilarile anti edasi rida wäärtuslikke kingitusi ja terwituskõnedes rõhutati juubilari teeneid koolialal, kui ka seltskondlikus tegewuses.

Koolijuhataja M. Saar maeti

Laupäewal sängitati Paistu koguduse kalmistule maamulda Loodi 6-kl. algkooli kauaaegse juhataja Märt Saare põrm. Sel puhul peeti koolimaja ruumides wäike ärasaatmistalitus, millest osa wõtsid ka wallawalitsuse tegelased, koolihoolekogu ja wallawolikogu liikmed. Puusärgi kadunud koolimehe põrmuga wiis Paistu surnuaiale oma hobustega end. wallawanem Poolak.

Surnuaiale oli kogunenud M. Saarele wiimast austust awaldama suur rahwahulk. Matmistalituse pidas õp. M. Waher, iseloomustades lahkunut kui ideaalset ja armastatud pedagoogi, kes 40 aastat koolipõllul töötades on waimuwalgust jaganud mitmele põlwele. Matmisetalitusel laulsid lahkunule leinalaule õpilaskoor ja Isamaaliidu Loodi osakonna segakoor prl. E. Lillaku juhatusel. Pärgi asetasid ja järelhüüdeid ütlesid Loodi wallawalitsuse ja wallawolikogu nimel wallawanem Moks, Paistu õpetajate ühingu nimel Heimtali algkooli juhataja Merilai, ning pääle selle noorkotkaste ja kodutütarde esindajad. Koolihoolekogu poolt asetas pärja Mahoment. Järelhüüdes rõhutati neid unustamatuid mälestusi, mis mulda warisenud töömees enesest jätnud koduwalla rahwale.

Emadepäeva aktus K.-Jaanis

Emadepäewa puhul peeti laupäewa õhtul K.-Jaani kalmistul kohaliku naiskodukaitse korraldusel jumalateenistus. Jumalateenistuse pidas õp. Kobla. Haudadele olid süüdatud küünlad ja jumalateenistuse piirkonnas põlesid tõrwikud.

Sama ilusaks, nagu oli emadepäewa eelõhtu, kujunes ka emadepäew. Eriti rohkelt oli rahwast kirikus ka selle tõttu, et oli leerilaste õnnistamine. Leerilapsi oli 14 tütarlast ja 13 poisslast esmakordselt armulaual. Kirikus laulis pr. H. Ibruse juhatusel 2. astme algkooli lastekoor.

Pääle jumalateenistust siirduti kirikust kohe W. Reimani rahwamajja, kus emadepäewa aktusel kõneles õp. A. Kobla ,laulis jällegi lastekoor pr. H. Ibruse ja pr. J. Hubeli juhatusel, millele järgnesid päewakohased ilulugemised ja näidend 2. astme algkooli õpilaste poolt.

Kodukaunistamise komiteed Suislepas ja Pärstis

Seltskondlikkude organisatsioonide koosolekul moodustati Suislepas neli kodukaunistamise komiteed, kuna see soodustab kodukaunistamise töö hoogsamat läbiwiimist. **Wallamaja ümbruskonna komitee** esimeheks waliti J. Rips ja liikmeteks J. Hallik, H. Rööm, K. Ennok ja K. Aedmaa. **Suislepa algkooli ümbruse komitee** esimeheks waliti J. Toss ja liikmeteks S. Pert ja B. Pert. **Paabo algkooli ümbruse komitee** esimeheks waliti J. Luik ja liikmeteks A. Pihlak, M. Külw ja J. Pihlak. **Wooru algkooli ümbruse komitee** esimeheks waliti J. Toots, liikmeteks J. Tekkel, W. Lipp, E. Ilwes ja L. Tiido.

Pärsti kodukaunistamise komitee liikmeteks waliti M. Ainsoo, J. Jaanus, J. Hion, W. Roomets, P. Pool, G. Tarre, A. Kurikoff, A. Malmre, prl. J. Kingu ja J. Jaanson.

Karistati hooletut masinisti ja lohakaid masinatarvitajate ühisuse juhatuse liikmeid

Juba mitmendat korda oli kohtus arutusel süüdistus, mis tõstetud Pärsti masinatarwitajate ühisuse juhatuse ja sama ühisuse wiljapeksugarnituuri masinisti wastu. Ühisuse juhatust süüdistatakse selles, et see pole muretsenud küllaldaselt tulekustutusabinõusid isesõitja juurde ja masinisti selles, et ta ei wõtnud tarwitusele kõiki ettewaatusabinõusid möödasõidul hoonetest. Nende wäärnähete arwele pannakse tulekahju tekkimist Pärsti asunduses Järwetsa talus, kus põles talu eluhoone päälmine kord.

Eelpoolnimetatud isesõitja-wiljapeksugarnituuriga peksti Järwetsa talus wilja möödunud aasta 9. nowembril. Töö lõpul sõitis isesõitja talu eluhoone eest läbi järgmisse tallu. Umbes kümme minutit pääle seda lõid hoone katuselt wälja leegid. Tules häwis pääle hoone weel ristikheina seemet, heinu, laudu ja muud kraami. Hoone oli kinnitatud ja omanik August Järman sai kinnitusseltsilt kätte 850 krooni. Tulekahju tekitajaks arwati isesõitja korstnast lennanud sädet.

Wiljandi 1. jsk. kohtunik, kes asja arutas, leidis kaebealuseid olewat süüdi ja karistas masinisti Hans Simonlatserit 30-kroonilise rahatrahwiga wõi 10-ööpäewalise arestiga ja juhatusliikmed Oskar Simnolatserit, Jüri Waherit ja Jaan Jaanust — igaüht 10-kroonilise rahatrahwiga wõi 3-ööpäewalise arestiga. Masinist Hans Simonlatserilt mõisteti wälja 470 krooni August Järmani tsiwiilnõude rahuldamiseks.

Vanemad ei saanud Harkust poega kätte

Ehkki alles 13-aastane, on Wambola Tähnasel seljataga pikk seeria igasuguseid kelmusi ja wargusi, nii et Põltsamaa jsk. kohtunik oli sunnitud saatma ta alaealiste kurjategijate parandusasutusse Harku, kuna wanemad ei tahtnud wõtta teda enam oma wastutuse alla. Nüüd, kus poeg olnud Harkus juba üle kuu aja, leidis ema, et oleks wast parem, kui poeg oleks kodus ja saatis wastawa palwe Wiljandi ringkonnakohtule. Asi oli nüüd kohtus arutusel. Nii Wambola Tähnase ema Linda, kui ka isa Martin on nõus poega oma wastutuse alla wõtma. Ema seletusel annaks nad poja Põltsamaa läheduses elawa onu Jaan Paadesaare juurde maale.

Kohus leidis, et on parem, kui Wambola jääb Harku koloniisse edasi, sest üks poeg on niikuinii juba isa walwe all, ja kinnitas jaoskonnakohtuniku otsuse.

Kodukaunistamise hoogtöö Viljandimaal

Moodustati kodukaunistamise Viljandimaa komitee. Komitee tegevust juhib 7-liikmeline juhatus eesotsas komitee esimehe H. Lauriga. — Kodukaunistamise kava väljatöötamiseks valiti tehniline komitee.

SUVEL TAHETAKSE PÄÄMIST RÕHKU PANNA HOONETE VÄRVIMISELE

Kodukaunistamise Wiljandimaa komitee moodustamine toimus kodukaunistamise pääkomitee ettepanekul maawalitsuse esimehe H. Lauri algatusel. Komitee juhatajaks oli pääkomitee wastawa korralduse alusel ette nähtud maawalitsuse esimees ja liikmeteks maainsener, maakonsulent ja isamaaliidu maakomitee esindaja. Kohapääl aga leiti, et on wajalik moodustada komitee laiemas koosseisus. See soodustaks kodukaunistamise töö hoogsamat läbiwiimist. Ka pääkomitee pooldas seda seisukohta.

Komitee moodustati koosseisus: maawalitsuse esimees H. Lauri, abiesimees R. Watter, maawalitsuse sekretär A. Siitam, koolinõunikud M. Roots ja J. Karu, kaitseliidu Sakalamaa malewa päälik major J. Raudmäe, noorte kotkaste Sakalamaa malewa päälik A. Wilms, kodutütarde Sakalamaa ringkonna wanem pr. M. Koik, naiskodukaitse Sakalamaa ringkonna esinaise k. t. pr. A. Tassa, Wiljandi Maanaiste Seltsi esinaine pr. A. Winnal, maakonsulent P. Lossman, aiandusinstruktor H. Kiwisild, õpetajate liidu Wiljandimaa osak. esimees P. Algma, Loodi rewidentmetsaülem A. Melts, maaarst dr. T. Reiman ja maainsener P. Lõhmus.

Komitee esimene koosolek peeti reedel maawalitsuse ruumes. Koosolek algas kell 11 ja sellest wõtsid osa pea kõik komitee liikmed. Otsustati täiendada komitee koosseisu ja paluda komitee liikmeteks põllutöökoja ehitustalituse Wiljandimaa ehitusnõuandja ins. Weissberg, kui eriteadlane ehitusnõuande alal. Et siduda kodukaunistamise aktsiooniga kirikut ja spordiliitu otsustati paluda komitee liikmeteks praost J. Lattik ja üks esindaja maakonna spordiliidust.

Komitee esimeheks waliti maawalitsuse esimees H. Lauri, abiesimeheks R. Watter ja sekretäriks A. Siitam. Juhatuse liikmed on major J. Raudmäe, maakonsulent P. Lossman, pr. A. Tassa ja ins. P. Lõhmus.

Kodukaunistamise kawa wäljatöötamiseks ja asja tegelikuks juhtimiseks moodustati tehniline komitee. Komitee esimeheks on maakonsulent Lossman, liikmeteks aiandusinstruktor A. Kiwisild, ins. Weisberg, ins. Lõhmus, dr. T. Reiman ja metsaülem Melts.

Maakomitee ülesandeks on kodukaunistamise komiteede ellukutsumine igas wallas ja alewis. Wastawa ettepanekuga on pöördutud walla- ja alewiwanemate poole. Terwes reas Wiljandimaa waldades on kodukaunistamise komiteed juba moodustatud.

Arutades lähemat tegewuskawa jõuti otsusele, et kuna kewadine puudeistutamise aeg on juba möödumas, siis tuleks panna päämist rõhku hoonete wärwimise läbiwiimisele suwel. Et omada hoonete wärwim. wastawaid kogemusi, seks otsustati pääkomiteelt paluda instruktori kohalesaatmist. Instruktor korraldaks hoonetewärwimise kursuse jaoskonna maatulundusekonsulentidele, kes omakorda korraldawad kursusi selle järele omas jaoskonnas. Jaoskonna konsulentidele korraldatakse wärwimiskursus arwatawasti Pärsti wallas R. Wattori Okfa talus.

Esmajoones tahetakse kohapääl asuda kaunistamisele ja wärwimisele seltskondlikkude organisatsioonide maju, nagu rahwamajasid, meiereisid jne. Samuti aga ka wallamaju, koolimaju, kirikuid ja teisi awalikke ehitusi. Paraleelselt pannakse rõhku ka üksikmajapidamiste hoonete wärwimisele. Hoonete wärwimine on teatawasti kawatsusel punase rootsi wärwiga. Kas aga see wärw osutub kõige sobiwamaks, seda kaalub tehniline komitee. Nimelt on Rootsis ja Soomes wiimasel ajal loobutud punasest wärwist ja hakatud kasutama enam heledi wärwi.

Puude istutamisele tahetakse rõhku panna sügisel ja järgnewatel aastatel. Tehniline komitee selgitab puutaimede hankimise wõimalusi. Ühtlasi püüab olla abiks aiaplaanide walmistamisel. Aiaplaanide walmistamisele rakendatakse teiste hulgas ka aiandusringide konsulendid. Tahetakse panna rõhku pääle wiljapuuaedade ja iluaedade asutamise ja suurendamise ka tarbepuu salude istutamisele ja üldse talumetsade arendamisele.

Tori hobune juhtival kohal

Pühapäeval peeti Viljandis Tori Hobuste Tõuseltsi asemikkudekogu koosolek ja märgiti tõuhobuseid

UUSI SIHTJOONI HOBUSTEKASVATUSES

Pühapäewal peeti Wiljandis Tori Hobuste Tõuseltsi asemikkude koosolek ja tõuhobuse märkimine. Tõuhobuste märkimine algas Põllumeeste Seltsi õuel kell 10 hommikul. Märkimisele oli toodud 40 hobust. Neist märgiti 14 tõuhobusteks. Tori tõugu sugutäkke märgiti 3 — Wana-Tänassilma Peerna talu om. Tõnis Peerna täkk, Wastemõisa Kure J. Lihti täkk ja Kabala Tamme Joh. Lichti täkk. Tori tõugu märasid märgiti wiis — Pärsti Ripsi Jaak Ääwarti, Suure-Kõpu Junsera A. Martinsoni, Aidu Kabli Jaak Ilwesa, Holstre Sumbaku Hans Tammesalu ja Holstre Laurisuppi Joh. Koni märad. Ratsatüübilistest suguhobustest märgiti tõuhobusteks 5 täkku ja 1 mära. Suguhobusteks märgitud hobustest olid eriti wäga ilusad ja arenenud Tori tõugu märad. Märkimist toimetawa komisjoni esimeheks oli Tori hobuste riikliku hobusekaswatuse juhataja dr. Ilmjärw, liikmeteks maakonsulent P. Lossman, Weeber Narwast ja kapten Till Wiljandist.

Pääle tõuhobuste märkimist algas kell 1 päewal Tori Hobuste Tõuseltsi asemikkude kogu koosolek. Koosolekust wõtsid osa 2. organisatsiooni esindajad. Tõuseltsi 1935.-36. aasta aruanne wõeti wastu tasakaalus 13.527,73 kroonil, kusjuures aruanne näitas ülejääki 1.035, 66 krooni. Ülejääk määrati produktiiwseteks ülesanneteks hobusekaswatuse alal.

Tõuseltsi tegewus on möödunud tegewusaastal märgatawalt laienenud. Tõuhobuseid on märgitud tegewusaasta kestel 237, neis märasid 68 ja täkke 169. Kokku on märgitud kuni 1. aprillini k. a. Tori tõugu suguhobuseid 2305. Märgitud suguhobustest on Wiljandimaal 565, Pärnumaal518 ja Tartumaal 327. Noorhobuste näitusi on korraldatud möödunud aastal 30. Esimes neil näitustel 562 noorhobust ja auhindadeks määrati tõuseltsi poolt 1470 krooni. Wanahobuste näituse korraldamisele aidati kaasa kohalikkudele põllumeeste seltsidele Tallinnas, Tartus, Walgas ja Wõrus. Paarituspunkte oli üle riigi 236. Sugutäkkude arw paarituspunktides tõusis 261-le. Sugulawasid oli tõuseltsi kontr. all 12 ja 1 hobusekaswandus. Tõuseltsile kuulub 4 põllumajapidamist, mis on rakendatud hobusekaswatamisele. Hobuste ekspordi korraldamisele püüdis tõuselts wõimaluste piires kaasa aidata. Hobuseid eksporditi Rootsi, Soome, Wenemaale ja Lätti kogusummas üle 400.000 krooni eest. Eksporditud hobustest olid enam kui 54 protsenti Tori tõugu hobused. Et Tori hobuste kaswatamine on arenenud hoogsalt, selleks on mõjunud kaasa asjaolu, et Tori tõugu hobune osutub meie olustikus kõige sobiwamaks nii sõidu kui ka tööhobusena.

Eelarwe wõeti wastu tasakaalus 3.055 kroonil.

Walimiswanuse tõttu juhatusest wäljalangenud K. Indermitte waliti tagasi. Praegu on tõuseltsi esimeheks J. Walgesoo, abid E. Weber, K. Indermitte, sekretär J. Soosaar, laekur P. Lossman ja ametita juhatusliige P. Aawik. Rewisjonikomisjoni uueks liikmeks waliti H. Leik, endisest kuuluwad rewisjonikomisjoni liikmeteks A. Plato ja J. Mankin. Tõukomisjon, kelle ülesandeks kuulub kogu tõuaretuse töö juhtimine töötab edasi endises koosseisus — esimees E. Weber ja liikmed dr. Ilmjärw ja J. Soosaar.

Pikemalt kaaluti koosolekul hobusekaswatuse tulewasi sihtjooni. Wõeti wastu rida resulutsioone selle kohta. Üksmeelselt tunnistati wajalikuks, et kogu riigis hobusekaswatust ja selle tõuaretust juhitaks ja korraldataks ühest keskusest. Ja selleks keskuseks peaks olema põllutööministeerium, sest muidu ei saa olla töös sihikindlust.

Tõugude piirkondade kohta wõeti wastu resolutsioon, et Eesti, Tori ja Ardenni tõu aretuspiirkondadeks oleks kogu wabariigi territoorium. Traawlite kaswatamise piirkonnaks oleks Tallinna lähem ümbrus ja Petseri ja Laura ümbruskonnad. Ratsahoubste kaswatamise piirkonnaks oleks Järwa-, Wiljandi-, Tartu- ja Petserimaa. Kui aga riigikaitse olud peaks tungiwalt nõudma, siis märgiti weel terwe rida waldu, kus peeti ratsahobuste kaswatamine soowitawaks.

Kuna senini hobuste müügikorraldus on jätnud tundawalt soowida, siis otsustati ellu kutsuda hobuste tõuseltside waheline hobustemüügi keskkorraldus. See korraldaks esmajoones just hobuste müüki wälismaale.

Määrati kindlaks tõuhobuste märkimise aeg eelolewal suwel. Märkimine toimub 8—17 juunini. Wiljandis on tõuhobuste märkimine 10. juuni hommikul kell 9, Suure-Jaanis samal päewal kell 12 ja K.-Jaanis samal päewal kell 14. Tarwastus on tõuhobuste märkimine 16. juunil. Tuhalaanes on 17. juunil kell 9, Abjas samal päewal kell 11 ja Suure-Kõpus samal päewal kell 18.

Terwitustelegrammid otsustati saata riigiwanem K. Pätsile, kaitsewägede ülemjuhatajale kindral J. Laidonerile, põllutööminister N. Talltsile ja majandusminister J. Seltserile. Telegrammides awaldati riigimeestele tänu soodsa arengu wõimaldamise eest hobusekaswatajatele.

Karksi majandusühingu likvideerijad õigeks

Kas likvideerimiskomisjoni liikmed võivad määrata endile tasu

Möödunud aasta 11. detsembril arutas Mõisaküla jsk. kohtunik süüdistust, mis tõstetud likwideeruwa Karksi majandusühisuse likwideerimiskomisjoni liikmete Hendrik Tulpi, Hans Leedu, Jaak Arro, Jaak Sepa ja Jüri Lossmani wastu. Kaebealuseid süüdistati ühisuse raha kõrwaldamises isiklikes huwides ja nagu oleks nad kulutatud summade warjamiseks kirjutanud wälja omale palkasid ilma pääkoosoleku otsuseta. Asjatundja kaudu tehti kindlaks puudujäägina 941 krooni.

Kohtunik leidis süü tõendatud olewat Johan Tulbi, Hans Leedu ja Jaak Sepa kohta ning karistas neid wangimajaga kaheks kuuks, tingimisi 2-aastase katseajaga. Arro ja Lossman mõisteti õigeks. Tulbilt, Leedult ja Sepalt mõisteti solidaarselt ühisuse kasuks wälja 941 krooni kahjutasu.

Wiimased ei jäänud otsusega rahule ja andsid apellatsiooni-kaebuse Wiljandi ringkonnakohtule, kus asi nüüd arutusel oli.

Edasikaebuses seletawad kaebealused, et nende teguwiisi ei saa lugeda kriminaalseks. Kuna majanduslistes ühingutes juhatuse liikmed saawad tasu, tuleks järeldada, et samast tasu määriwad ka likwideerimiskomisjoni liikmed ja endile tasu määramist ja tasusumma kinnipidamist ei saa pidada omastamiseks ega kõrwaldamiseks. Ainuke asi oleks wast see, et ühisusel wõiks nende wastu kerkida üles tsiwiilnõudmine, aga mitte süüdistus.

Ringkonnakohus, asja arutanud, tühistas Mõisaküla jsk. kohtuniku otsuse ja mõistis kaebealused õigeks.

Kui tütarlapsel on peigmees

Möödunud sügisel tõstis Wana-Põltsamaa wallas elutsew Natalie Warm süüdistuse kelmuses samas wallas elutsewa noore neiu Helmi Kolleri wastu. Warmi seletusel toimunud lugu järgmiselt: 14. nowembril wiibinud nad mõlemad kusagil maskipeol. Sääl annud ta oma kuld laulatusesõrmuse Kolleri kätte. Koller toonud sõrmuse paari päewa pärast tagasi ja siis ta leidnud, et sõrmus pole enam kullast waid on muutunud „kassikullaks". Süüdistust arutas Põltsamaa jsk. kohtunik, kes leidis Kolleri olewat süüdi kelmuses ja teda karistas wangimajaga kaheks kuuks, tingimisi 2-aastase katseajaga.

Otsusega ei jäänud Koller rahule ja kaebas edasi Wiljandi ringkonnakohtule, kus asi nüüd arutusel oli. Siin selgub, et Warm oli sel ajal, kui ta sõrmuse Kolleri kätte andis, wana kõigest 15 aastat. Kohtuniku küsimusele, kust ta sõrmuse sai, seletab Warm, et kuigi ta olnud alles 15-aastane, olnud tal siiski kindel peigmees, kellega pidanud abielluma ja siis ostnud omale Põltsamaa kullasepp Susi juurest sõrmuse walmis.

Kas aga sõrmus ostes kindlasti oli kullast, seda ei lähe kohtus korda kindlaks teha ning Koller mõistetakse õigeks.

Karistusi prefektilt

Wiljandi-Pärnu prefektilt on administratiiwkorras karistatud järgmisi isikuid:

Hugo Tuur, 35 a. wana, eluk. Sürgawere wallas Muguri talus, 15 kr. rahatrahwiga wõi 10 ööpäewase arestiga selle eest, et on 23. apr. S.-Jaani alewis lärmitsenud ja isikuid kiwidega pildunud.

Feliks Anderson, 37 a. wana, eluk. Tuhalaane wallas, 50 kr. rahatrahwiga wõi 30 ööpäewase wangistusega; Johannes Keerutaja, 39 a. wana, ja Woldemar Lepik, 21 a. wana, eluk. mõlemail Tuhalaane wallas, kummatki 30 kr. rahatrahwiga wõi 20 ööpäewase arestiga selle eest, et nimetatud isikud on 18. aprillil Tuhalaane wallas Treffneri kaupluse ees maanteel tunginud kallale Mihkel Reidolfile ja wiimasele jaganud hoope, kusjuures Anderson on Reidorfil jalgadega otsas sõtkunud.

Jüri Mikalai, 24 a. wana ,eluk. Taewere wallas „Kookti" talus 10 kr. rahatrahwiga wõi 5 ööpäewase arestiga loata rewolwri hoidmise ja kandmise eest.

Iwan Persidski, 22 a. wana ja Nikolai Eksin, 22 a. wana, eluk. mõlemail Tarwastu wallas, kummatki 30 kr. rahatrahwiga wõi 20 ööpäewase arestiga; Nikolai Petuhow, 26 a. wana, eluk. Tarwastu wallas 20 kr. rahatrahwiga wõi 15 ööpäewase arestiga selle eest, et nimetatud isikud on 3. mail Mustla alewis tänawal lärmitsenud ja isikuid tülitanud. Kui konstaabel wiis Petuhowi wäljamagamisele, siis Persidski jälgis konstaablit hoides käes lahtist pussi, mille appiruttajad temalt wõtsid ära. Eksin tungis kallale konstaabli abistajaile ja lõi ühte neist.

Georg Wimm, 31 a. wana, eluk. Pärnus Kuninga tn. nr. 18, ja Karl Soomann, 24 a. wana, eluk. Malmö tän. 12, — kummatki 30 kr. rahatrahwiga wõi 20 ööpäewase arestiga; Johan Rits, 2 8a. wana, eluk. Kalamehe tän. 5, Wladimir Kugawda, 26 a. wana, eluk. Karusselli tän. 56 ja Karl Tammann, 29 a. wana, eluk. Jaunseni tän. 19, igaühte 20 kr. rahatrahwiga wõi 10 ööpäewase arestiga selle eest, et nimetatud isikud on 16. aprillil haakinud lahti rongi küljest tühja kaubawaguni ja weeretanud selle Pärnus Wee tänawale ülesõidu kohale ja jätnud sinna.

Wladimir Bach, 21 a. wana, eluk. Kaisma wallas Lümanda talus ja Woldemar Jürisson, 19 a. wana, eluk. Lelle wallas — kummatki 10 kr. rahatrahwiga wõi 7 ööpäewase arestiga selle eest, et nimetatud isikud on 22. märtsil lärmitsenud ja pole alistunud näituse wastutawa korraldaja korraldusile.

Mart Paukson, 20 a. wana, eluk. Wana-Kariste wallas Rimmu talus, 30 kr. rahatrahwiga wõi 20 ööpäewase arestiga selle eest, et on 19. aprillil ilmunud Woltweti wallas Lipso tallu, sääl lärmitsenud ja lükanud ümber õuel asuwad piimanõud ja tunginud kallale Mart Wollile.

Kirjavarguse eest kaks kuud

Möödunud aasta enne jõulu saatis Wiljandi wallas elaw Adelaide Luukas kirja oma Kõo wallas Mustse talus elawale wennale Aleksander Luukasele. Kiri oli adresseeritud Wõhma ühispiimatalituse postkasti nr. 17. Aleksander Luukas kirja kätte ei saanud ja kirja saatmisest kuulis alles siis, kui tuli õele külla.

Hiljem selgus, et kirja oli postkastist wõtnud wälja, lugenud läbi ja häwitanud läheduses elaw noormees Mihail Tikerpuu. Tema süüdistust arutas nüüd Wiljandi ringkonnakohus. Tikerpuu tunnistas enese süüdi ja palus kergemat karistust ja tingimisi. Warem on ta elanud korralikult ja on karistamata.

Kohus karistas Mihail Feodori p. Tikerpuud, 25 a. wana, wangimajaga kaheks kuuks, tingimisi 3-aastase katseajaga.

Draamastuudio teatri
Hooaja wiimane
ringreis
„Uputus“
Henning Bergeri komöödia
3-es waatuses
Näitejuht Ruut Tarmo
Dekoraator Pärn Raudwee
Wiljandis,
teisipäewal, 12. mail
kell 8 õhtul
Wõhmas,
kolmapäewal, 13 mail
kell 9 õhtul

Dr. J. Baran
Silma-, laste- ja sisehaigused
Wastuwõtmine 9—12 e.l. ja 4—7 p.l.
Kindr.Laidoneri pl. 7
Telefon 3-52.

Raamatupidamist
lahekordse itaalia ja ameerika süsteemi ning saksa ja inglise-prantsuse süsteemi järele, laubandusrehkendust, kirjavahetust, kirkirja ja masinakirja õpetan kitrelt ja põhjalikult igale soovijale üksikult ja gruppides.
End. laubandust. inspektor
Arthur Lieberg,
Wiljandi: Kiwi tänav 6, üle Uueturu platsi.
Rõnnme: Männiku tee 22.
End. õpilastest on lõhtadel: mitmed pangadirektorid, pearaamatupidaj. pankades, suurtes laubandusliikudes ja tööstusliik. eitewõtetes kassapidajad, korrespondendid ja muud ametnikud omavalitsustes ja ühisteg. asutistes.

W. E. H. G. Lastewanemate komitee asjade loterii
wõidud
langesid järgmistele numbritele: 24. 112, 180, 206, 305, 449, 450, 657, 658, 659, 693, 785, 862, 931, 1039, 1142, 1218, 1294, 1535, 1783, 1842, 1883, 2147, 2303, 2332.
Wõidud antakse välja kahe nädala jooksul pärast loosimist W. E. Haridusseltsi gümnaasiumist.

Palun
tööd
oma korterist käies passijaks wõi muul olal Pesen pesu.
Teatada kirjalikult selle lehe talit. „Korralik 27“ all.

Kraawi-töölist
torukraawi laewamiseks 4—5 km. wajatakse Penuja walla Joosti tallu kohe.
Abja jaamast 13 klm.

Suuremasse õmblusetöötuppa waja wilunud
töölisi
Aadress selle lehe talituses

Tarwis kohe
wilunud keetjat ja köögiteenijat
Losfi tän. nr. 19, küsida „Söögisaalist“.

Õmbleja wajab
töölist
wõi käealust. Küsida selle lehe talitusest.

Passiot
kohe tarwis. Aadr. teatada selle lehe talit. „Korralik“ all

Wajatakse
juukselõikaja-töölist ja õpilast
L. Maak, Lossi tän nr. 37

Õmbleja wajab
töölist
kleiditöö peale. Küsida selle lehe talitusest.

Lapsehoidjat
tarwis aastase lapse juure. Küsida selle lehe talitusest.

Wajatakse lõhut. raudkiwidewedajaid
Wedu Peetrimõisast linna. Küsida Jürgenstilt Peetrimõisas.

Wajatakse
karjast
maale, linna ligidale tallu. Teatada selle lehe talitusse

Wajatakse wanemat
inimest
2-aastase lapse juure.
Järele küsida teisipäewal, 12. mail kella 10 — 1 Losfi tän 19, Vinsoli ärist.

Kleite
suuremas walikus soodsaima hinnaga ostate
M. Lossmann
Wiljandis, Lossi 10
Moe- ja pudukaubad.

Tuhalaane Metsanuka Masinatarwitajate Ühing wajab
masinisti
iseföitja lokomobiili peale.
Walimine 21. mail kell 10 homm Arma talus, Tuhalaane w. Juhatus.

Suuremat
karjast
tarwis. Tulla Kirikumõisa 3, krt. 2 (aia sees) teisipäewal kella 2—3-ni.

Tarwis wanemat
naisterahwast
maale linna ligidale wäheste koduste tööde peale.
Aadress: Jaapani tän. 7.

Kohe tarwis
tislerit
J. Müürstweri mööblitööstus, Waksali tän 2.

Surnuaedu,
hauariste, praeahje j.n.e. tehakse hästi ja odawa hinnaga.
Säälsamas saada jalgratta pakiraame.
Mäe tän. nr. 5, Kaplur

Talu puust elumaja ja tsementkiwidest lauda
ehitusetöö
wälja anda. Kaubelda pühapäewal, 17 mail s. a. Õisu mõisas koolijuhata J. Grünbergil juures.

15. maist wabaneb 4-toaline
korter
ühes wannitoa tarwitamisega ja köögiga Lutsu tän. nr. 6.
Küsida majawalitsejalt.

Wälja anda maal korralik
korter
ühes 1/2 wkm maoga ja aiaga.
Küsida Wiljandi walla hoowimehelt.

Müüa
ristikheinu, seemnekartulaid, põllutööristu ja masinaid
Tarwastu walla „Olgal“.

Müüa kohwer-grammofon
firma „Columbia“ nootidega
Küsida Jimarise tn. nr. 35
J. Midri'lt.

Viljandi Ühispanga Abja osak.
Abjas, telefon 34
On kindlaks rahahoiukohaks
ja maksab hoiusummadelt ajakohast protsenti
Annab laenu hääde kindlustuste
vastu, nii liikmetele kui ka võõrastele
Saadab raha odavalt
igasse kohta kodumaal
Ostab Asunduskapitali 4% võlakirju,
mis välja antud Eesti Maapangast põllumeeste võlgade ümberlaenustamisel
Toimetab kõiki teisi pangatalitusi

Tehakse hästi kestwaid
elektri-aurulokke
Wello aparaadil — 1936. a. mudel
Sellel moodsal aparaadil on wõetud tarwitusele kõik abinõud, et ära hoida töötamisel õnnetusi. Tarwitusel parimad wälismaa wedelikud, mis hoiawad juukseil loomuliku läike ja wärwi
Eriti suured rullid Kestwus 8—10 kuud
Juuksetööstus „Kajak“
Tallinna tn. 10, „Ugala“ wastas. L. Eller

Ostan lõhutud
kiwe
Wedu Sawi tän. nr. 3, pakkumised Tartu tän. nr. 42-a.
O. Härm.

Müüa hää
jalgratas
Küsida Paju kioskist.

Odawasti müüa suures walikus
sohwalaudu
Wiljandis, Posti tän. 19, tisleritöökojas.

Müüa hää
lüpsilehm
Päewane lüpsitoodang 14 kg., fisaldab raswa 4,2%.
Waksali tän. nr. 12. Tuist

Hää tembeldatud ja auhindadega kroonitud
sugutäkk
„Miki“ paaritamiseks saada Riia maantee nr. 18.
Säälsamas hää pojamärra müüa. Lond.

INIMESED,
kas teil südametunnistus ei piina kui midagi leiate ja seda warjate? Mõtelge ka seda, et kord wõib ka juhus tulla, kus asi awalikuks tuleb ja see raskesti karistataw on. Seepärast palun isikut, kes leidis ehk leidjat nägi 5. mail auto pealt maha kukkunud kott seasinkidega Wiljandist Loodi kaudu Kärstnasse sõites wiibimata kiiresti ära tuua wõi teatada tasu eest Wiljandi, Puhk ja Pojad wõi Kärstna, M. Rusi kauplusse.

Ollepas
wõtab „Sakala“ ja „Sakala Pühapäewa“ tellimisi ja kuulutusi wastu ning müüb üksiknumbreid
K. Reinbergi kaupl.

Karksi-Nuias
wõtab „Sakala“ ja „Sakala Pühapäewa“ tellimisi ja kuulutusi wastu ning müüb üksiknumbreid
kaupmees M. Karro

Wiljandi linnawalitsuse ehitus-majanduseosakond wajab ehitusetöödele
hobusemehi
Teateid saab Raekojast tööpäewadel kella 8 — 14-ni, tuba nr. 9.

Põllutööliste palgaraamatuid
Hariduse- ja sotsiaalministeerium poolt kinnitatud ja „Riigi Teataja“ nr. 31—1931. a. awaldatud wormi järele soowitab
Sakala Trükikoda
Wiljandis, Lossi tän. Telefon 3-5.

5. suurtükiväe grupp müüb awalikul
enampakkumisel
19. mail 1936. a. kell 10 Wiljandis, Reinu tee nr. 2, mitmesugust kaitsewäele kõlbmata kraami, nagu: kaltse, wana rauda, wana plekki, regesid, saane, keelpille jne.
Majandusellem.

Wiljandi turg

Lihaturg. Sealiha, seawiisi 55—60 s. kg. Eluswasikad 600—1200 s., eluslambad 700—1400 s., põrsad ü. 6 n. 700—900 s., põrsad a. 6 n. 500—700 s., kanad, elusad 100—175 s., kanad tapetud 100—150 s., haned, elusad 250—500 s., pardid, elusad 150—200 s. tükk.

Karnibes. Seapekk, wärske 70—75 s., seapekk, soolatud 75—80 s., sealiha 60—65 s., seapää ja jalad 30—35 s., suitsuliha 100—120 s., suitsupekk 120—140 s., searasw 75—80 s., loomarasw 50—55 s., loomaliha pr. 45—50 s., loomaliha sp. 35—40 s., lambaliha 35—50 s., wasikaliha 30—40 s., hakkliha 40—50 s. kg.

Kalaturg. Sudakad 90—100 s., haugid 40—45 s., latikad 20—35 s., ahwenad 20—35 s., lutsud 25—35 s., linaskid 65—70 s., suitsuangerjad 200—250 s., suitsukalad 50—80 s., wäik. supik. 15—20 s., kiisad 15—20 s., soolaräimed 15—25 s., wärsked räimed 10—12 s. kg, suitsuräimed 6—10 s. 10 tk., soolakilud 35—45 s., soolaheeringad 35—50 s. kg., suitsuheeringad 10—15 s. tükk.

Wili ja wiljasaadused. Odrad 8—10 s., kaerad 6—8 s., herned 25—30 s. liiter, krumbid 35——38 s., tangud 30—32 s., kanajahu 28—30 s., nisujahu 26—45 s., odrajahu 25—28 senti kg.

Aia- ja juurwili. Kartulid 130—170 s. wakk, kuremarjad 15—20 s. liiter, õunad 25—60 s. kg, hapukapsad 13—15 s. liiter, kapsad 10—50 s. pää, hapukurgid 3—6 s. tükk, wärsked kurgid 35—45 s. tükk, sibulad 15—25 s. liiter, supijuured 3—10 s. juur, redised 5—10 s., rabarber 3—35 s., salat 5—15 s. kimp, mesi 140—150 s. kg.

Piim ja piimasaadused. Rööskpiim 1. 13 s., rööskpiim 2. 9—10 s., hapupiim 9—10 s., kohupiim 15—18 s. liiter, lauawõi 175 s., kõõgiwõi 150—165 s., juust 100—120 s. kg, kanamunad 6—7 s. paar.

Heinaturg. Ristikhein 6—7 s., aasahein 5—6 s., soohein 3—4 s., põllupõhk 2—3 s. kg.

Puuturg. Kasepuud 500—600 s., lepapuud 450—550 s., kuusepuud 400—500 s., segapuud 300—400 s. koorem.

Raadio

Esmaspäewal, 11. mail

Tallinn ja Tartu. 7 äratusmäng. 7.05 wõimlemine. 7.20 hommikkontsert heliplaatidelt. 8.10—8.30 hommikpalwus. 17.45 heliplaate ja reklaami. 18 soowikontsert heliplaatidelt. 18.30 A. Prima: Köögiwiljaaia korrastamisest. 19 Kirillowi mandolinistide kwintett. 19.30 päewaaudiseid. 20 ajanäitaja-õiendus, ilma- ja taimekaitseteateid. 20.05 eesti rahwalaule. 20.25 riigi ringhäälingu juhataja inj. F. Olbrei raadiowestlus. 20.55 läti klaverihelindeid. Esitab Lauma Reinhold. 21.15 mag. rer. for. E. Sielew: Kewadisi töid talumetsades. 21.35 Tallinna garnisoni orkestri kontsert. 22.55 päewaaudiseid.

Lahti ja Helsingi. 16.26 eesti keele tund. 17 orkestrikontsert. 18 Lalo: Hispaania sümf. wiiulil. 19.35 koorikontsert. 20.20 laul. 20.45 ork.-kontsert. 21.45 ringh. ork.

Riia ja Madona. 16.50 klaverimuusika. heliplaat. 17.35 läti salongmuusika. 19 Prokofjewi ja Skrjabini helindeid heliplaat. 20.02 operetimuusika. 21.15 ooperimuusika. 22.30 M. Regeri 20. surmapäeva mälestamiskontsert. heliplaat. 23 ajawiitemuusika. heliplaat.

Warssaw ja Kattowice. 13.25 sümf.-muusika. heliplaat. 16.30 kwinteti-kontsert. 17.15 heliplaat. 18.20 duette klaveri saatel. 19 klaver. 20.45 heliplaat. 22.15 „Sangari surm“, sümf.-ork. ja koor. 23.50 Slowacki: „Anhelli“, sümfooniline poeem.

Stokholm ja Motala. 14 ajaw.-muusika. 15.30 laul ja klaver. 18.05 laul ja löötspill. 18.50 muusika. heliplaat. 20.30 kabaree. 21.30 ajaw.-eesk. 23.15 koori- ja orelikontsert.

Droitwich. 13.25 trio. 14.15 orel. 16 kontsert. heliplaat. 17.30 ork.-kontsert 18.15 kwintett. 19.30 Bachi helindeid. 21 ork. 21.30 „Tosca“, Puccini ooperi 1. akt. 22.15 Liszti helind. klaveril. 23.15 ork.-kontsert. 0.15 tantsumuusika. 0.30 tantsumuusika heliplaat.

Radio Paris. 19.30 orkestrikontsert. 21 laul. 21.45 kammermuusika. 23.45 tantsumuusika. 0.15 ajawiitemuusika.

Praha. 19.20 laula. 20.30 sõjawäeorkester. 21.30 trio (wiiul, tshello, klaver). 22.25 orkestrikontsert.

Wiin. 20.10 segaeeskawa. 21.50 ooper. 0.30 öökontsert.

Budapest 1. 19.30 heliplaate. 20.25 J. Arany mälestamisöhtu. 21.15 orkestrikontsert. 23.20 muusikaskapell. 24 jazzkapell.

Deutschlandsender. 13 lõunamuusika. 15 muusika. segaeeskawa. 16.30 laulu noortelt. 17 pärastlõunamuusika. 19 kuuldemäng. 20 kontsert. heliplaatidelt. 21.10 ajawiitekontsert. heliplaat. 22 kuuldemäng. 23.30 wäike öömuusika 24 heliplaate.

Berliin. 19 heliplaate. 20.15 klaver. 21.10 sinine esmaspäew. 23.30 öömuusika.

Moskwa Komintern. 18.30 kirjand.-muusikaline saade. 19.30 „Ilus Helena“, operett.

Teisipäewal, 12. mail.

Tallinn ja Tartu. 7 äratusmäng. 7.05 wõimlemine. 7.20 hommikkontsert heliplaatidelt. 8.10—8.30 hommikpalwus. 17.45 heliplaate ja reklaami. 18 lastetund. 18.30 E. Kattemaa-Kattenberg: Loomade ja lindude rändamisest. 19 „Collegium Musicumi“ meeskoor esitab eesti koorilaule. 19.30 päewaaudiseid. 20 ajanäitaja-õiendus, ilma- ja taimekaitseteateid. 20.05 soololaule. 20.30 riigi keskarhiivi direktor dr. O. Liiw: Ilukirjandus ja arhiiw. (ülekanne Tartust). 21 esperantokeelne nädalakroonika. 21.10 riigi ringhäälingu orkestri kontsert. 21.45 Eesti Kultuurloolise Arhiivi juhataja E. Blumfeldt: Eestlaste mereasjanduse muistsel iseseiswusajal. (ülekanne Tartust). 22.15 orkestri kontserdi järg. 22.55 päewaaudiseid.

Lahti ja Helsingi. 17 loeng. 17.20 sõjawäemuusika. 18.25 põllumajand. loeng. 19.15 klaver. 19.40 retsitatsioon. 20 Snellmani-pidustused. 22.10 heliplaate.

Riia ja Madona. 16.15 muus. segaeeskawa. 18 rahwalaule ja -tantse. 19 koorilaule. 19.45 lõbus muusika heliplaat. 20.35 ja 21.15 orkestrikontsert. 22.15 klassiline ja romantiline muusika. 23.10 lõbus muusika heliplaat.

Warssaw ja Kattowice. 18.40 kantaat. 19.20 orel. 20.45 leinalaule marssal Pilsudski mälestuseks. 21.45 „Surmatund“. 22.05 sümfooniline poeem. 23.15 „Leinalaul“. 23.45 leinamarss, orel ja koor. 23.55 reportaash matustelt. 0.10 trummipõrin.

Stokholm ja Motala. 14 heliplaate. 15 ajawiitemuus. 18.50 heliplaate. 21 „Romeo ja Julia“, ooper. 23 sõjawäeorkester.

Droitwich. 13.30 orkestrikontsert. 14.30 kontsert. heliplaatidelt. 15.50 Stanley sekstett. 17.20 keelpillikwartett ja alt. 18.15 orkester. 19.30 Bachi helindeid. 21 klaver. 21.30 „Romanss rütmis“. 23.20 orkestrikontsert. 0.15 Kirkhami band. 0.30 tantsumuusika. heliplaatidelt.

Radio Paris. 19.30 orkestrikontsert. 23.45 tantsumuusika. 0.15 orkestrikontsert.

Praha. 19.25 laule. 20.10 akordeonisoolo. 22 orkestrikontsert. 23.15 wiiul.

Wiin. 20.30 töölislauljad. 21.10 Max Regeri 20.-surmapäewa mälestamiskontsert. 23.30 ajawiitekontsert. 0.45 tantsumuusika. heliplaatidelt.

Budapest 1. 19 loeng orkestri kaastegewusel. 20.30 orkestrikontsert. 21 kuuldemäng. 22.40 Sibeliuse helind. 23.20 laul, Ida Aaw-Loo. 23.50 jazzkapell.

Deutschlandsender. 13 lõunamuusika. 15 muusikaline segaeeskawa. 17 orkester 18.45 koor ja orkester. 20 kontsert heliplaatidelt. 21.10 tantsumuusika. 23.30 wäike öömuusika. 24 tantsumuusika.

Berliin. 19 ajawiitekontsert. 20 Hamleti awamäng. 20.15 mis mängime kooliorkestris? 21.10 orkester. 22 orkestrikontsert poola muusikast. 23.30 ajawiitemuusika.

Moskwa Komintern. 18.30 kontsert. 19 soowikontsert. 19.30 ooperiülekanne.

Kolmapäewal, 13. mail.

Tallinn ja Tartu. 7 äratusmäng. 7.05 wõimlemine. 7.20 hommikkontsert heliplaatidelt. 8.10—8.30 hommikpalwus. 17.45 heliplaate ja reklaami. 18 soowikontsert heliplaatidelt. 18.30 G. Puu: Milleks kohustab meid eelolew wõidupühi? 18.45 eesti soololaule. Esitab metsosopran Hilda Waldmaa. 19.05 wana tantsumuusikat heliplaatidelt. 19.30 päewaaudiseid. 20 ajanäitaja-õiendus, ilma- ja taimekaitseteateid. 20.05 heliplaate. 20.15 põllumajanduslikke teateid. 20.30 agr. J. Saarsoo: Miks peame tarwitama paremat piima. 21 riigi ringhäälingu orkestri kontsert. 21.45 „RET'i“ direktor dipl. inj. H. Wõrk: Raadioasjandus Põhja-Ameerika ühendriikides. 22.15 orkestri kontserdi järg. 22.55 päewaaudiseid.

Vastutav toimetaja ARNOLD SEPP. Trükitud SAKALA TRÜKIKOJAS, Viljandis. Väljaandja SAKALA KIRJASTUSÜHING.